

ČD

pro vás

1 / 2025 / ROČNÍK 17 / ZDARMA

**Marek
Lambora**

Někdy jsem jako krtek

InKarta

v mobilu

**Cestujte levněji
s virtuální
In Kartou**

- se slevovou aplikací IN 25, IN 50 a IN 100 se vám jízdné ČD zlevní
- výši a trvání slevy si můžete vybrat podle potřeby

**Zvýhodněná cena
IN 25 a IN 50 pro
virtuální In Kartu**

Virtuální In Kartu
si pořídíte do minuty
v aplikaci Můj vlak

Stáhněte zde

Cestování
vlakem
je ekologické

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**

www.cd.cz/inkarta

České dráhy

Moderně a spolehlivě

Editorial

Bucket list

Vážení čtenáři, milí spolučestující,

nevím jak vám, ale mně ten minulý rok utekl jako voda. Tentokrát jsem si ale dávala záležet, aby mi takzvaně neprotekl mezi prsty, abych si ho opravdu užila naplno. Dávali jste si nějaká předsevzetí? Já tentokrát jen příjemná. Více spánku, hudby, hrníčků čaje, knih, západů slunce, dlouhých procházek, sportu, smíchu, objímání, snů, výletů, srandy a lásky. A víte co? Občas jsem se i zastavila a řekla si: „Vždyť pro tyhle chvíle žiju!“ Když jsme se v rozhovoru ptali herce Marka Lambory, jakou by chtěl mít superschopnost, řekl, že by chtěl umět zastavit čas. To by bylo super. A protože těm hezkým chvílím jdu naproti, udělala jsem si loni svůj první bucket list – seznam věcí, které chci za rok stihnout. Přiznám se, něco mi tam zbylo neodškrtnuté, ale dost se toho i povedlo. A dokonce už jsem si asi v půlce listopadu stihla udělat nový na letošní rok. Co byste si na takový seznam napsali vy? Třeba vám napovíme v některém z mnoha našich lednových článků. Může to být třeba cesta do pestrobarevného Maroka, poznávání polské Poznaně nebo víkend plný zimní zábavy na Lipně či v Harrachově. Určitě si do listu poznamenejte i jednodušší věci, které si můžete postupně odškrtnávat. Ať už to je pěkná knížka, koncert oblíbené kapely či šálek dobré kávy na palubě vlaků Českých drah. A pamatujte si, nejhezčí okamžiky přicházejí, když je nejmíň čekáte. Rok plný zázraků vám přeje

Františka Haisl Vidnerová
zástupkyně šéfredaktora

Příští číslo vyjde
29. 1. 2025

ČD
pro vás

magazín
společnosti
České dráhy
www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

Tištěný náklad
60 000 ks

Vydavatel
České dráhy, a.s.
IČ: 709 942 26

Datum a místo vydání
3. ledna 2025, Praha

Redakce
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

Šéfredaktor
Petr Horálek

Redakční rada
Františka Haisl Vidnerová
Petra Kubíčková
Jakub Otava
Jiří Jeřeta
Petr Vondráček

Grafika, DTP a produkce
sevenart s.r.o.

Inzerce a předplatné
info@cdprovas.cz

Tisk
Walstead
Moraviapress s.r.o.

Vychází 12× ročně.

Registrováno
Ministerstvem kultury ČR
pod ev. č. E 6931.

Pro autory a soutěžící:
Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete na
www.cdprovas.cz.

ČD České dráhy
Moderně a spolehlivě

26

16

4 **Novinky**

Vyzkoušejte službu ČD Bike v dalších celoročně otevřených půjčovnách jízdních kol.

6 **Vlakem na výlet**

Dopřejte si zážitky na bruslích nebo na lyžích a vydejte se za ledovou krásou.

8 **Marek Lambora**

Mladý herec vzpomíná na náročné natáčení nové filmové pohádky Zlatovláška.

16 **Harrachov**

Oblíbené horské středisko nabízí více než sjezdovky.

18 **Panna a netvor**

Projděte se po Štolpišské cestě, kde se točila temná pohádka režiséra Juraje Herze.

20 **Jizerské hory**

Vydejte se kolem Kočičích kamenů do Hejnic, které byly oblíbeným místem poutníků.

22 **Bitvy z roku 1866**

Kde na Liberecku najdete pomníčky války s Pruskem? Třeba hned u trati.

24 **Rodinné výlety**

Historii lyžování vám představí v Krkonošském muzeu v Jilemnici.

26 **Od Vltavy ke Sprévě**

Jak se v průběhu více než 170 let proměnila trať z Prahy do Berlína?

44

20

34

Obsah

Leden 2025

8

34

ČD Body

Vyberte si zaslouženou odměnu ve věrnostním programu Českých drah.

38

Culinka

Marta Soukupová s manželem Petrem vytvořila pro děti svět plný pohádkových postav.

40

Poznaň

Vydejte se Baltic expressem do půlmilionového polského města.

44

Maroko

Jak vypadá a chutná pestrobarevná země plná velikých tržnic v období ramadánu?

54

Kulturní tipy

Láká vás víc Angelina Jolie na velkém plátně, nebo Aleš Háma v televizi?

60

Randící jeptiška

O hradu Krupka se vypráví skutečně bizarní pověst plná zvrátů. Může být pravdivá?

62

Domácí zákusky

Zkuste si vyrobit sladké retro dezerty. Je libo věneček nebo žloutkový řez?

Pět nových Panterů frčí Zlínským krajem

České dráhy nasadily ve Zlínském kraji se změnou jízdního řádu pět nových RegioPanterů. Třívozové elektrické jednotky řady 640.2 výrazně zvyšují komfort cestování na trati z Přerova přes Hulín a Otrokovice do Břeclavi. Každý RegioPanter má kapacitu 234 míst k sezení, takže nové vlaky nabízejí celkem 1 170 pohodlných sedaček.

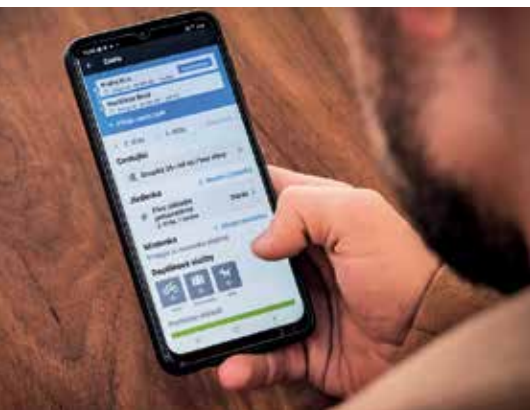

Půjčovny ČD Bike se těší na další úspěšnou sezonu

Půjčovny kol ČD Bike loni využily tisíce zákazníků. Od ledna do října 2024 bylo evidováno 6 651 výpůjček, což je srovnatelný počet s rokem 2023. Největší zájem o kola byl v Jihočeském kraji (1 364), druhé místo hlásil Karlovarský kraj (1 043) a třetí byl Středočeský kraj (764).

V loňském roce se také osvědčilo spuštění rezervačního systému přes e-shop a aplikaci Můj vlak. Téměř polovina ze všech výpůjček byla realizována právě díky online objednávkám.

Pro tento rok přichystala služba ČD Bike velkou novinku – většina půjčoven je od ledna 2025 otevřena

Ohodnoťte cestu vlakem přes aplikaci Můj vlak

Už dva roky České dráhy získávají od cestujících zpětnou vazbu týkající se spokojenosti s jejich cestou vlakem. V aplikaci Můj vlak mohou zákazníci prostřednictvím hvězdiček hodnotit jak celkový dojem z jízdy, tak jednotlivé služby spojené s cestou. V aplikaci se do zpětné vazby za uplynulá dva roky zapojilo 134 tisíc zákazníků ČD, kteří dohromady odeslali více než 550 tisíc hodnocení. Ta se v celkovém součtu trvale drží na čtyřech z pěti hvězdiček.

4 184 spojů

Českých drah umožňuje nabíjení cestovní elektroniky, jako jsou například notebooky, mobilní telefony či tablety.

Moravské divadlo Olomouc nabízí slevu za ČD Body

Za 70 ČD Bodů získáte v Moravském divadle Olomouc jednu vstupenku zdarma k jedné zakoupené vstupence. Divadlo má tři stálé soubory, na jevišti tak můžete zhlédnout inscenace činoherní, baletní a operní, ale také operety, muzikály, taneční gala nebo pohádky. Zakládají si zde na rozmanitosti dramaturgie a výběru tvůrců, a tak uvádí kromě klasických titulů i díla méně známá, autorská nebo v moderním zpracování.

<https://moravskedivadlo.cz/cs>

celoročně. Jedná se o 59 provozoven z celkového počtu 69. Je to hlavně z důvodu nevyzpytatelného počasí. V půjčovnách jsou k dispozici jak klasická jízdní kola pro děti i dospělé, tak koloběžky a rok od roku nabírají na oblibě elektrokola. Nabízí je už více než polovina provozoven.

Půjčovny ČD Bike fungují ve větších železničních stanicích nebo na nádražích v turisticky navštěvovaných lokalitách, a to ve většině regionů České republiky. Denní půjčovné s platnou jízdenkou ČD nebo In Kartou vychází od ledna 2025 na 210 Kč, za elektrokolo zájemci zaplatí 420 Kč. Kompletní ceník a další informace včetně možnosti rezervace jsou k dispozici na stránkách Českých drah.

www.cd.cz/cdbike

pont to go

Lednový tip z PONT to go

Prodejnky PONT to go pro vás mají senzační novinku! Na vybraných nádražích rozšiřují nabídku o Bombus Crunchy protein tyčinky – zdravou a chutnou

svačinu, která vás podrží na cestách! Vyberte si svou oblíbenou příchuť: svěží malinu, exotickou vanilku nebo tropický banán. Tyčinky jsou plné bílkovin, mají nízký obsah cukru, jsou bez lepků a palmového oleje, a navíc zalité poutivou mléčnou čokoládou. Zastavte se do PONT to go na vybraných nádražích a objevte tuto křupavou dobrotu! Spousty energie na cestách vám přejí Pohodlné Obchody Na Trase.

www.ponty.cz

Tipy najdete v aplikaci Vlakem na výlet

Zimní pohádku máte na dosah

**Nový rok přináší nová dobrodružství.
Hod'te starosti za hlavu a vypravte se za zážitky. Kam?
Tipy, kde si v lednu užijete zimní radovánky,
najdete v aplikaci Vlakem na výlet.**

Štramberkem za krásnými betlémy

Do neděle 2. února si můžete přijet do Štramberka prohlédnout na čtyři desítky betlémů. Objevíte je za okny domů, ve výlohách nebo v církevních stavbách. Dříve město vystavovalo betlémy každý rok na jednom místě, díky nápadu manželů Jurákových se teď mohou zájemci na betlémy podívat bez ohledu na otevírací dobu a zvolit si vlastní trasu prohlídky.

Nejbližší stanice:
Štramberk

Rozjeďte to ve Vídni!

Rádi bruslíte? Jedno z největších venkovních kluzišť na světě objevíte před vídeňskou radnicí. V areálu s názvem Wiener Eistraum, tedy Vídeňský ledový sen, si můžete užít zábavu na bruslích každý den od 10 do 22 hodin až do první březnové neděle. Do Vídně se nemusíte tahat s vlastními bruslemi. Ty vám v ledovém ráji půjčí. Raději si je předem zarezervujte stejně jako uzamykatelnou skříňku, kam si lze uschovat tašky nebo batohy.

Nejbližší stanice:
Wien Hbf

Do Třeboně za Schwarzenberg

Třeboňský zámek patří mezi šlechtická sídla, kam je možné na prohlídku zavítat i v zimním období. S průvodcem si můžete prohlédnout soukromá schwarzenberská apartmá. Od poloviny ledna a v únoru se prohlídky konají ve středu, čtvrtek a pátek od 11 a 14 h. Zámek v Třeboni byl od druhé poloviny 19. století hlavním zimním sídlem schwarzenberského panstva a o Vánocích se do Třeboně sjížděla za knížetem Adolfem Josefem a kněžnou Idou celá početná rodina.

Nejbližší zastávka:
Třeboň lázně

Když na lyže, tak na Lipno

Ve Skiareálu Lipno najdete přes 13 kilometrů upravených tratí, zábavné skicrossové a snowcrossové trati, jednu z nejlepších lyžařských škol, vyhlášený snowpark nebo třeba výukové hřiště Fox park. Z Českých Budějovic se můžete svézt do Lipna novými soupravami Regio-Panther, a to bez přestupu. Od nádraží vás pak do skiareálu dopraví skibus.

Nejbližší stanice:
Lipno nad Vltavou

Na Hrebienok za ledovou krásou

K oblíbeným zimním atrakcím slovenských velehor patří Tatranský ledový dóm na Hrebienku, kde každý rok vzniká ledová replika světoznámé stavby. Tentokrát jde o Wawelskou katedrálu a kostel sv. Vojtěcha z polského Krakova. Na stavbě ledových kopií se podílelo 20 uměleckých sochařů a řezbářů a použito bylo na 1 800 ledových bloků.

Nejbližší stanice:
Poprad-Tatry / Starý Smokovec

Za každý výlet
získáte

ČD Body

Z Perninku po bílé stopě

K oblíbeným zimním střediskům v Krušných horách patří Pernink. Na své si zde přijdou i příznivci bílé stopy. Ti mohou využít osvětlené kolečko nebo nastoupit na některou z běžeckých tras navazujících na Krušnohorskou lyžařskou magistrálu.

Nejbližší stanice:
Pernink

Marek Lambora

Nejvíc bych chtěl umět zastavit čas

Tvrdí o sobě, že není zpěvák. Momentálně ale září v muzikálu Beetlejuice, a dokonce vyhrál show Tvoje tvář má známý hlas. Že by přehnaná skromnost? Marek Lambora už je takový. A protože v kinech od 23. ledna poběží nová verze pohádky Zlatovláska, kde si stříhl krásnou roli, povídali jsme si i o filmovém natáčení.

Text: Eva Fraňková

Rozhovor děláme den po generálce slavného muzikálu Beetlejuice, který uvádí Hudební divadlo Karlín.

Je vám muzikál jako žánr blízký?

Strašně mě baví zpívat, ale nevím, jestli je to úplně moje komfortní zóna. Neřekl bych o sobě, že jsem zpěvák nebo muzikálový herec. Já jsem jenom herec, který si tak nějak pohrává s muzikálem. Ve zpěvu nejsem kovaný, a tak je tahle disciplína pro mě samozřejmě těžká. Když dělám činoherní představení, jsem si jistý v kramflecích, ale jakmile mám začít před lidmi zpívat, začnu panikařit třeba tím, že zapomenou text.

Očima autorky

Ráda si povídám s mladými lidmi, protože mě zajímá jejich pohled na svět, jejich sny a vize. Zdá se, že Markovi všechna přání zatím vycházejí. Ještě mu nebylo třicet, a už má za sebou desítky významných rolí jak na divadle, tak před kamerou. A že se momentálně rozhlíží, kterým dalším směrem by se vydal, a hledá tak trochu sám sebe? To se mi líbí. A o tom, že je Marek zatraceně velký fešák, ani nemluví.

Muzikál Beetlejuice byl dosud k vidění jen v Americe, u nás jde tedy o jeho evropskou premiéru. Čím je podle vás zajímavý?

Jde skutečně o velkolepou světovou show. Myslím, že Karlín doteď nezažil tolik kouzelnických prvků a různých kulisných přestaveb, jaké tam máme. Americký režisér Gabriel Barre je na tyhle megalomanské věci zvyklý, ale pro nás Čechy je to všechno nové. Řekl bych, že se na tomhle muzikálu dost učíme. Zároveň ho bereme s nadhledem jako srandu, pokud chceme, aby představení fungovalo.

V lednu má premiéru pohádka Zlatovláska, kde máte jednu z hlavních rolí. Nakolik se liší příběh od štedrovečerní televizní verze z roku 1973, kterou všichni známe?

Myslím si, že jádro toho příběhu je stále stejné. Ale přibýly některé postavy, jako třeba Jiříkův pes Štístko, který ho po celou dobu provází. A nová je i moje postava Štěpána. Hraju Jiříkova věrného kamaráda. Jsme vlastně dvojice dobrodruhů, kteří spolu putují za Zlatovláskou a pomáhají si ke splnění úkolů.

Vyrůstal jste na klasických českých pohádkách, nebo už jste dítě zahraničních animáků?

Řekl bych, že tak půl napůl. Samozřejmě, co se týká Vánoc, tam jsem s rodinou sledoval všechny národní klenoty, jako je třeba Pyšná princezna nebo právě Zlatovláska. Ale jinak mě to spíš táhlo k těm moderním animovaným pohádkám typu Shrek či Madagascar.

Natáčení Zlatovlásky probíhalo v létě, ale paradoxně vám byla i zima. O jaké scény se jednalo?

Zima nám byla konkrétně jeden den. Točili jsme asi dvanáct hodin v kuse v podzemních kobkách, které měly sloužit jako vězení pro Jiříka a Štěpána. Zatímco venku panovaly třicetistupňové teploty, nám drkotaly zuby. Měli jsme na sobě sice termoprádlo, ale i tak to bylo drsné.

Šlo o nejnáročnější část natáčení?

To ne, ta přišla až na Sicílii, kde jsme točili pět dní. Sice jsme byli šťastní, že jsme vyjeli k moři, protože si myslím, že tím pohádka dostane takové koření, objeví se tam totiž lodě na vlnách a krásné přírodní

Jako Štěpán v nové filmové pohádce Zlatovláska

S Tomášem Weberem (Jiřík) během natáčení Zlatovlásky

V seriálu *Specialisté*

S hereckými kolegy v úspěšném seriálu *Slunečná*

scenerie. Ale stát na place v 35 °C a točit na pláži v tom největším horku přes pravé poledne, navíc v dobových kostýmech – to byla skutečně fuška! Další dva dny nám zase popršelo a my venku natáčeli souboje, to jsme na sobě zase měli neopren, abychom nebyli úplně promáčení.

V pohádce získají Jiřík i král schopnost rozumět řeči zvířat. Chtěl byste mít taky superschopnost?

Rozumět řeči zvířat mě hodně láká. Mám za sebou tříměsíční natáčení na koňském hřbetu a člověk vždycky na toho koně civí a říká si, co se mu asi honí hlavou? Na druhou stranu, asi by mi šla z toho všeho ruchu hlava kolem, stejně jako Jiříkovi, když slyšel i cvrkot mravenců a štěbetání ptáků. Takže nejvíc bych chtěl asi umět zastavit čas. Jen si představte, že zažíváte nějaký krásný moment a můžete si ho pozastavit, uklidnit se a prožít ho se vším všudy.

Jste narozený ve znamení Blíženců a o těch je známo, že jsou dost nerozhodní. Je to i váš případ?

Blíženci to nemají úplně jednoduché, přesto si myslím, že je to skvělé znamení. Osobně jsem rozvojený člověk. Někdy mám dny, kdy jdu do všeho po hlavě a s chutí. Jindy se mi nechce dělat vůbec nic. A tak to mám i s lidmi. Miluju společnost, ale někdy nechci vidět vůbec nikoho.

Chápu, ve vaší práci jste asi permanentně v kontaktu s lidmi.

To je druhá věc. Někdy jsem jako krtek. Často na mě míří reflektory, takže pak jsem rád doma, zhasnu všechna světla a chci jen tmu, ticho a klid.

Máte nějaké vlastnosti, které vás štvou?

Občas chodím pozdě, protože jsem takový rozlítaný. Hlavně ve své hlavě. I když mám v diáři díky své manažerce všechno dopředu nalajnované, pořád si tak lítám ze strany na stranu, a ona mě vždycky popostrčí na tu stranu, na které mám zrovna být v daný měsíc a den. V tomhle bych se chtěl zlepšit, každopádně pořád myslím na spoustu věcí najednou a nedovedu se úplně soustředit. A tím nemyslím v době, kdy točím, ale ve svém volném čase. Stále mi jede hlava naplno a pořád o něčem přemýšlím.

To se vám asi musí i špatně spát?

Pravdou je, že nejlépe se mi spí, když zrovna točím. To bývám tak unavený, že padnu do postele a spím jako dudek. Když pak mám volnější režim, tak je to se spánkem těžší.

Už deset let jste součástí souboru Divadla na Vinohradech. Vnímáte ho jako druhý domov?

Jste asi první médium, kterému to říkám, ale já jsem z Divadla na Vinohradech už odešel na konci

Marek Lambora

Nepochází z herecké rodiny, ale herectví se stalo jeho vysněným povoláním už v nízkém věku. Studoval osmileté gymnázium v Ústí nad Labem, ale v polovině studia přešel na hudebně-dramatický obor na pražské konzervatoři. Jeho domovskou divadelní scénou se stalo v roce 2015 Divadlo na Vinohradech, kde v 19 letech debutoval rolí Romea. V roce 2020 získal celonárodní popularitu hlavní rolí milionáře Janka Linharta v seriálu *Slunečná*. Ve stejném roce se objevil i ve filmové pohádce *Princezna zakletá v čase*, která se dočkala pokračování.

minulé sezony. Nestalo se nic zásadního, jen jsem došel k názoru, že v každém pracovním vztahu přijde moment, kdy už by chtěl člověk zkusit něco jiného. Soubor na Vinohradech je naprosto perfektní a myslím, že za ty roky, co jsem tam byl, se opravdu krásně spojil a byli jsme na sebe všichni zvyklí. Jen jsem cítil, že se už potřebuju posunout dál. Chtěl bych si vyzkoušet jiný styl a potkat nové lidi.

Přecházíte tedy na novou loď?

Zatím jsem na volné noze a mapuju si terén. V Divadle na Vinohradech každopádně budu ještě do března zkoušet a pak se rozloučíme. Zkoumám teď, co bych chtěl vlastně dělat, kde by mě to nejvíc zajímalo a bavilo. Ale zatím je to dost čerstvé, takže se nikam nehrnu. Mám navíc dost práce, tudíž chci ten čas po odchodu využít i pro odpočinek.

230
tisíc

sledujících
má na svém
instagramovém
účtu, včetně
své babičky.

Vaše maminka prý byla proti tomu, abyste byl hercem. Je dnes za to, co děláte, ráda?

No jasně, moje mamka je moje největší fanyнка, stejně jako babička, která si vystřihuje všechny novinové články a lepší je do sešitu. Dokonce mě sleduje na Instagramu! Mamka postupně začala zjišťovat, že mě herectví strašně baví. Už na začátku se jezdila dívat na naše představení a pochopila, že tohle chci opravdu dělat. Od té doby nechybí na žádné mojí premiéře, dívá se na všechny filmy, které natočím. Je to zároveň moje největší kritička, protože ona je jedna z mála, která mi vždycky řekne, co si skutečně myslí.

Je kritika pro herce důležitá?

Určitě, jakákoli kritika je pro hlavu umělce důležitá, nebo alespoň pro mě ano, protože mě drží při zemi. Občas je hrozně jednoduché vzlítnout někam do vesmíru, když je kolem vás třeba moc ohlasů. Člověk by ale neměl zapomenout na sobě makat.

V květnu oslavíte třicetiny. Vnímáte to jako životní milník?

Úplně chladným mě to číslo nenechává. Občas nad tím přemýšlím a vždycky si říkám, že do května je ještě dost času. Bilancuju nad tím, co se mi podařilo do třiceti let zvládnout, a myslím, že toho bylo docela dost. A říkám to s největší pokorou. Zároveň mám ještě velké plány, které bych si rád splnil, a chci se na ně soustředit se začátkem nového roku.

Že byste uvažoval o dráze režiséra jako někteří další herci?

To není úplně moje parketa. Spíš bych chtěl nakouknout k zahraniční produkci. Takže si chci zlepšovat cizí jazyk a mám už trochu rozhozené síť. Uvidíme, zda to klapne.

Jste známý jako princ z fantasy pohádky Princezna zakletá v čase. Hlavní postava tam prožívá stále dokola časovou smyčku. Kdybyste si mohl vybrat nějaký konkrétní den ve vašem životě, který by se měl opakovat?

Velmi rád vzpomínám třeba na den přijímaček na konzervatoř. Tehdy jsem byl na pomyslném pomezí něčeho úplně nového. Co bych si chtěl párkrát ještě prožít, to bylo čekání na výsledky! S bráchou jsme celí vzrušení doma koukali na seznam jmen, a když jsem zjistil, že jsem postoupil, byla to neskutečná euforie, takový zvláštní gejzír emocí. Běhal jsem po bytě a vůbec nevěděl, co mám dělat. Pak jsem stál zase na místě a vůbec nemluvil. □

4 deskovky
s rodinou

34,67 kg
CO₂*

Myslete na sebe

Na planetu za vás myslíme my

* Orientační srovnání mezi průměrným osobním automobilem a vlakem Pendolino Českých drah na cestě z Prahy do Olomouce. Uhlíková stopa je vypočítána na jednu osobu.

Obrázek byl vytvořen pomocí generativní umělé inteligence.

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/vlakemEKO

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Sdílená IN 100

v mobilu

**Roční jízdenka
ke sdílení mezi
až 4 osobami**

- jízdenku Sdílená IN 100 můžete průběžně využívat s kolegy, rodinou či přáteli
- ve zvolený den může cestovat jedna osoba ze skupiny uživatelů
- místenky v aplikaci Můj vlak jsou zdarma (vyjma povinně místenkových vlaků/oddílů)

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**
www.cd.cz/sdilenain100

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Do Harrachova na lyže i za sněhem

Harrachov je střediskem zimních sportů. Lyžaři mají k dispozici hřebeny Krkonoš i Jizerských hor, v údolí se sníh drží až do jara a díky novému systému se může zasněžovat až do 14 °C. Na své si přijdou sjezdaři, snowboardisté, běžkaři i skokani na lyžích.

Text: Simona Smithová

V 17. století zde byla založena ves Dörfel. Místní se už od 14. století tradičně živili sklářskou výrobou. V současnosti je hlavním zdrojem obživy turistický ruch. Zvláště v zimních měsících.

Sjezdovky, nebo běžky?

První lyže dovezl do Harrachova hrabě Jan Harrach v 19. století. Na začátku 20. století místní založili dva spolky zimních sportů – český a německý.

18. ledna

Kino

Superskřítkové

Skřítkci nejsou jen vousatí pidimužičci. Co se stane, když Helvi potká technologicky vyspělé Superskřítky, kteří nezkazí žádnou legraci?

25. ledna

KC Kino

Karaoke party

Přijďte si odpočinout po dni stráveném na sjezdovce nebo v terénu na běžkách a zazpívejte si svou oblíbenou písničku.

skiareál Harrachov, skiareál Amálka, skiareál Hilbert večerní lyžování

Začíná zpravidla po 16. hodině. Jeho nedílnou součástí je možnost občerstvení.

Čertovu Horu s pěti sjezdovkami, třemi lanovkami a jedním vlekem vyhledávají milovníci sjezdu. Pozornost věnujte osmi skokanským můstkům, na nichž se psaly dějiny nejen tuzemských skoků a letů na lyžích. Běžkaři v okolí města najdou upravené trasy a vyřadí se zde i skialpinisté.

Stoleté ski i lokomotiva

V Harrachově najdete čtyři muzea. V Šindelce vás expozice poučí o pěstování lesa a těžbě dřeva. O vývoji harrachovského lyžování a místního lyžařského klubu se poučíte v soukromém Ski muzeu. Zhlédnete stoleté lyže, skokanskou výzbroj z 50. let minulého století či 120 cm vysoký pohár pro vítěze mistrovství světa v letech na lyžích.

Sklárna byla založena v roce 1712 jako druhá nejstarší v tuzemsku. Součástí areálu je Muzeum skla, jež obsahuje na 5 000 exponátů. V Muzeu hornictví najdete ukázky minerálů fluoritových ložisek či mapy a fotografie dokumentující práci na ložisku. Ve zhruba kilometrové prohlídkové štolě uvidíte během 45 minut důlní vozy nebo akumulátorovou lokomotivu.

Mistrovství republiky

V areálu malých skokanských můstků se 8. ledna uskuteční mistrovství České republiky ve skocích na lyžích a ve dnech 17.–19. ledna proběhne mezinárodní závod severské kombinace Youth Cup. Dne 11. ledna si nenechte ujít závody severské kombinace Kamp Cup. Děti si v kině 18. ledna od 17 hodin užijí film Superskřítkové, od 20 hodin se zasmějete u komedie Léto s Evženem.

Příroda nejen za oknem

I v Harrachově nasbíráte ČD Body. Zahřejete a posilíte se v areálu sklárny Novosad ve stejnojmenném pivovaru. Pokračujte obhlídkou harrachovských skokanských můstků či Mumlavských vodopádů, pokud počasí dovolí. Při jízdě vlakem z Tanvaldu zaujme nejen milovníka železnice extrémní stoupání, s nímž se vlak musí vypořádat. Za Kořenovem si užijte nádherný výhled z mostu na Jizeru. A zeměpisná lahůdky na závěr. Nádraží v Harrachově se nachází díky úpravě hranic z konce 50. let minulého století na historickém slezském území. □

Vlakem do Harrachova

Harrachov leží na přeshraniční trati Tanvald – Kořenov – Szklarska Poręba. Z Liberce či Jablonce nad Nisou vás na místo dopraví osobní vlaky asi za hodinu, do Polska za další necelou půl hodinu. Trať mezi Tanvaldem a Harrachovem je známá jako „zubačka“, protože dříve zde vlaky mohly jezdit jen díky ozubenému pásu mezi kolejemi. Jedná se o nejstrmější železniční trať v Česku.

78%
ČSFD

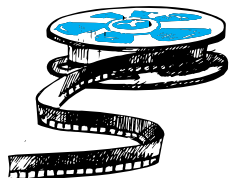
75%
IMDb

Panna a netvor

Je to ještě pohádka pro děti, nebo už gotická fantasy pro dospělé? Strach ze smrti, podprahová erotika, zabíjení zvířat, kritika hamižnosti i ochota obětovat se pro milovanou osobu. To vše zabalené do jednoduché, leč působivé až děsivé hudby Petra Hapky.

Text: Petr Horálek

Československo, 1978

Premiéra 1979

88 minut

Režie:

Juraj Herz

Scénář:

Juraj Herz,

Ota Hofman,

František Hrubín

Hrají:

Zdena Studénková,

Vlastimil Harapes,

Václav Voska,

Jana Brejchová,

Zuzana Kocúriková

Neznáme jeho jméno ani hřích. Vypadá jako dravá šelma s ptačí hlavou, ale s lidským hlasem. Netvor žije uprostřed temného lesa v polorozpadlém hradě, kde mu slouží podivná stvoření včetně ďábla-na-šeptávače. Zabíjí laně i kolouchy, ale nejraději má obnažená bílá hrdla vyděšených dívek.

Zkáza karavany

Kdo se omylem ocitne poblíž jeho sídla, má jen malou šanci na záchranu. Platí to i pro kupeckou karavanu s vozy vrchovatě naloženými luxusním zbožím z dalekých zemí, která překročí bludný kořen a motá se po strmých stezkách. Na konci slepé

cesty se snaží jezdcí prosekát divokým křovím. Když náhle vzplane požár, vypukne zmatek. Koně se splaší, drahocenný náklad skončí v horské řece a vozkové se navzájem postřílí při drancování. Kdo přece jen přežije, toho si dá netvor k večeři.

Rukojmí na zámku

Zboží patřilo kupci (Václav Voska), který tak musí vyhlásit bankrot. Pro jeho dvě starší chamtivé dcery (Jana Brejchová a Zuzana Kocúriková) to znamená konec světa, zatímco nejmladší Julie (Zdena Studénková) je mu oporou. V dražbě se neprodal cenný obraz Julinčiny maminky, a tak se jej kupec vydá zpeněžit.

Štolpišská cesta nedaleko Hejnic

„Už teď měla
být mrtvá.
Stačilo
jen více
stisknout
její bílé
hrdlo.“

Umělé jeskyně v pražské Grébovce

Vodopád Velký Štolpich

I on se ocitne v temném lese a dobrovolně vstoupí do zámku. Místo smrti se kupodivu dočká pohoštění. Netvorovi se totiž obraz zalíbí, a tak mu zaplatí zlatem a diamanty. Když však kupec při odchodu utrhne v zahradě růži, dostane ultimátum. Musí zůstat, nebo přimět některou ze svých dcer, aby přišla místo něj. Kupcovy sliby, že se vrátí, překvapivě zaberou, takže se dostane i s pokladem domů. Julie se ale okamžitě vydává do lesů jako rukojmí.

Čtyřicetiletá panna okouzlí netvora natolik, že ji nezahubí, ale chodí se na ni každý večer, sám nespátný, dívat a vést duchaplné rozhovory. Osamělá dívka trpně snáší svůj úděl, ale pak si chytře uvědomí, že vše může být pouze její halucinace. Rozhodne se, že svého „pána“ spatří v zrcadle. Netvor ztrácí své inkognito a vyděšená Julie uteče v panice začarovanými dveřmi domů. Když šok odezní, rozhodne se vrátit na černém koni na zámek. Po polibku z čisté lásky se netvorovi vrátí lidská podoba Vlastimila Harapese.

V Jizerských horách

Temné úvodní scény s bloudící kupeckou karavanou se natáčely v Jizerských horách. Pokud se chcete projít přírodou po stejné cestě, máte možnost. Z vlaku vystupte ve stanici Hejnice a pak se vydejte po zelené, případně červené turistické značce. Štolpišská cesta se nachází ani ne dva kilometry daleko. Až budete stoupat či klesat do prudkého esíčka, jste na místě. Nachází se tu i vodopád Velký Štolpich, do kterého padal bohatý náklad z vozů.

Interiér zámku vznikl v ateliérech. Kulisy se kvůli vyšším nákladům využily i pro současně natáčenou pohádku Deváté srdce. Pro venkovní scény netvorova sídla posloužily umělé jeskyně na pražských Vinohradech v Havlíčkových sadech známých jako Grébovka. Hlavní bránu byste však našli v zámecké zahradě v Mnichově Hradišti. Tak šťastné hledání při výletech. □

Kdopak to mluví?

Ke slabším stránkám filmu patří, že oba hlavní hrdinové byli v postprodukci předabováni.

Za Slovenku Zdenu Studénkovou mluví Taťjana Medvecká, zatímco za tanečníka Vlastimila Harapese o sedm let starší Jiří Zahajský. Lidskou podobu netvora spatříme pouze asi na dvě minuty uprostřed snímku ve snové sekvenci a pak až v úplném závěru.

Přes Jizerské hory kolem Kočičích kamenů

Při našem výletu do malebných Jizerských hor objevíme skupinu žulových skal zvanou Kočičí kameny i oblíbenou výletní restauraci Obří sud. Zavítáme také do Lázní Libverda a svoji cestu zakončíme v Hejnicích, které byly oblíbeným místem poutníků.

Text a foto: Jaroslav Vála

Do výchozího bodu se dostaneme vlakem po regionální železniční trati Raspenava – Bílý Potok pod Smrkem, která má v jízdním řádu číslo 038. Důvodem k její výstavbě v letech 1899–1900 byl rozvoj průmyslových podniků na horním toku řeky Smědě.

Hubertka a Jizerka

Po modré turistické značce stoupáme do kopce. Na křižovatce značených cest stojí chata Hubertka. Byla postavena v roce 1906 a je jednou

z nejstarších v Jizerských horách. Sestoupíme od ní necelých 150 metrů ke skupině žulových skal s názvem Kočičí kameny. Už v roce 1923 zde členové sekce hejnického horského spolku vybudovali vyhlídku opatřenou zábradlím, a tak můžeme po vytesaných schodech vystoupat na vrchol a potěšit se krásnými výhledy.

Pokračujeme po červené turistické značce a přijdeme k bývalé turistické chatě Jizerka, stojící osamoceně na okraji lesa. Stala se jakýmsi pomníkem divoké privatizace na začátku 90. let minulého století a nezadržitelně chátrá.

Chrám Navštívení Panny Marie
v Hejnicích

Výhled na Hejnice z hory Ořešník

Vlakem do Bílého Potoka pod Smrkem

Z Liberce

Přímým osobním vlakem, příp. s přestupem ve stanici Raspenava

Z Ústí nad Labem / Děčína

Vlakem soukromého dopravce do Liberce a dál osobním spojem ČD

Lázně Libverda

Kočičí kameny

Obří sud

Od rozcestníku v Lázních Libverda si určitě musíme udělat krátkou odbočku po zelené turistické značce. Ta nás totiž dovede k restauraci Obří sud, která patří k nejoblíbenějším výletním místům Jizerských hor. Přitahuje nejen jedinečným výhledem na celé panorama hlavního hřebene, ale především svým tvarem. Byla postavena celá ze dřeva v roce 1931, je dlouhá 14, vysoká 11,5 a široká 10,5 m. Na stavbě pracovalo dvanáct tesařů, šest zedníků a tři truhláři. Později byla přistavěna další budova, v níž je restaurace a hostinské pokoje.

Boží voda

Stejnou cestou se vrátíme do centra Lázní Libverda. Díky velkému množství poutníků, kteří přišli pěšky z Lužice do mariánského kostela v Hejnicích, byla Libverda známá již v 15. století, neboť zde vyvěrala takzvaná Boží voda, kterou se poutníci osvěžovali. Za zakladatele lázní je považován Kristián Filip Clam-Gallas, za něhož byla zbudována promenáda a empírový zámček. V rozvoji lázní i obce pokračoval pak jeho syn Kristián Kryštof.

Pobývali zde například Franz Kafka či Jan Masaryk. Specializace zdejších lázní na léčbu onemocnění srdce a cév je dána především vlastnostmi minerálních pramenů, nemalým dílem však přispívá samotné prostředí a ideální klimatické podmínky.

Sličná matka

Poté sestoupíme do zmíněných Hejnic ležících v malebném údolí nad řekou Smědou. Za rok založení je považován letopočet 1211, který je spojen s pověstí o zázračné sošce Panny Marie a stavbou dřevěné kapličky, později přestavěné na kostel.

Restaurace Obří sud

U něj byl v letech 1692–1696 vybudován františkánský klášter. V roce 1722 se začalo s přestavbou kostela na velkolepou barokní baziliku Navštívení Panny Marie. V pozlacené skříňce na hlavním oltáři se nachází soška Panny Marie ze 14. století a vzhledem k její na gotiku nezvykle usměvavé tváři je nazývána Mater Formosa – Sličná matka.

Klášter v roce 1950 obsadila Státní bezpečnost a udělala z něj internační tábor pro představené různých řeholních řádů. Za minulého režimu byl celý areál ve velmi špatném stavu, naštěstí se po roce 1989 dočkal záchranu. Po prohlídce chrámu se vydáme k nádraží vzdálenému asi půl kilometru. □

Za tuto trasu
získáte v aplikaci
Vlakem na výlet

20 ČD Bodů

Debakly s Prušáky pomohly demokracii

Když se pruská armáda na začátku léta 1866 valila přes Liberecko do českých zemí, vládlo u nás nacionalistické nadšení.

Po sérii prohraných bitev přišel strach a hrůza z okupace.

Místo očekávané zkázy se ale dostavilo půlstoletí demokratizace.

Text: Petr Horálek

Na trůn usedl v pouhých osmnácti letech. Nechal rozpustit parlament a začal vládnout jako absolutistický monarcha. Pod vlivem svého okolí, zejména matky, žil v přesvědčení, že je předurčený k velkým úkolům i vítězstvím. Zavíral politické vězně a utužoval cenzuru. Dával rád na odiv svou mladickou krásu. Ale pak přišly vojenské porážky a do historie se František Josef I. zapsal jako „staříčkový mocnář“, spíš symbol než živý člověk.

V šedesátých letech 19. století byl ale rakouský císař teprve třicátník. Pomalu a nerad se smiřoval s parlamentním typem vlády, přesto

zůstával panovníkem „z boží vůle“. Volební právo se tehdy týkalo jen bohatých (mužů) a v Uhrách, které představovaly asi polovinu říše, parlament ve Vídni okázale ignorovali. Navíc nové ústavní pořádky trvaly příliš krátce, aby se braly jako něco definitivního.

Záminka k válce

A v roce 1866 přišla mezinárodní pohroma. Sousední Prusko už dlouho toužilo po sjednocení Německa, ve kterém mělo samozřejmě hrát hlavní roli. A mnohonárodnostní rakouská monarchie do tohoto konceptu nezapadala.

Císař František Josef I. ve věku 35 let

Bitvy u Podolí (vlevo) a Kuřívod

Památník bitvy u Podolí na břehu Jizery (v pozadí most se železniční tratí Turnov – Praha)

Sehrané duo král Vilém I. a premiér Otto von Bismarck proto hledalo záminku k válce. A našlo ji v údajně neutěšené správě Holštýnska, které Rakousko získalo dva roky předtím na úkor Dánska.

Evropské veřejné mínění mělo jasno: v případné válce jednoznačně vyhraje Rakousko. Na jeho straně stojí nejen právo, ale také řada spojenců včetně Saska či Bavorska, navíc jeho armáda prošla částečnou modernizací. Čeští vlastenci jásalí a hlásili se dobrovolně do boje. Po hospodách se hulákaly posměšné písničky na nenáviděné Prušáky.

Střety na Liberecku

Dne 21. června 1866 byla válka oficiálně vypovězena a vzápětí se pruská vojska pod vedením Helmutha von Moltkeho valila třemi proudy do Čech. Jeden směr vedl přes Šluknov a Rumburk. Rakouské jezdeckto se pokoušelo zastavit nepřítele u Krásné Studánky (dnes součást Liberce) a Chrástavy, ale po prvotním úspěchu se muselo stáhnout před pruskou přesilou.

Dne 26. června začala menší bitva u Podolí, které najdete asi 5 km od Turnova u železniční trati směrem na Prahu. Ve stejný den probíhala i větší bitva u Kuřívod (část Ralska).

Pruský premiér Otto von Bismarck stál za sjednocením Německa.

Polní maršál Helmuth von Moltke

Rakouská armáda tam dokázala hustým lesem postoupit až k městu a zahájit palbu.

Prusové však ani nemuseli vytvářet formace a přešli v malých skupinách přímo do protiútoků. Už po druhé palbě z velmi rychlých jehlovek se před nimi Rakušané stahovali a ztratili přitom asi 20 % vojáků!

Císař v pozadí

Válka byla rozhodnutá poměrně rychle. S výjimkou jediného rakouského úspěchu u Trutnova Prusáci postupovali bez problémů. Dne 3. července přišel masakr u Hradce Králové, co do počtu nasazených mužů největší bitva na našem území, ve které Prusko jednoznačně vyhrálo. K překvapení Čechů ale okupace trvala krátce.

Poražený císař František Josef I. přišel nejen o Holštýnsko, ale také o Benátsko (Itálie byla spojencem Pruska). Především se musel smířit s odchodem z Německého spolku a s rozdělením mocnářství na Rakousko-Uhersko.

A pak přišlo 48 mírových let. Císař se už do žádných vojenských dobrodružství (s výjimkou anexe Bosny a Hercegoviny v roce 1908) nepouštěl a stáhl se do politického pozadí za masku majestátu.

Češi se tak dál mohli učit základům demokracie. Někdy se nevýrazná a průměrná osobnost na trůnu hodí. ■

Vzpomínka na válku s Pruskem uprostřed Ralska

Legenda o zadovkách

Po válce se zakořenila legenda, že Prusko nás porazilo především díky lepším zbraním.

Jejich zadovky, tedy pušky nabíjené zezadu, byly skutečně velmi rychlé – zvládly i přes pět výstřelů za minutu. Ovšem i rakouské předovky patřily mezi nejlepší na světě.

Pravdou je, že Rakousko prohrálo především kvůli špatnému managementu, tj. rozhodování a komunikaci na nejvyšších místech.

Za poznáním

O historii lyžování v Krkonošském muzeu

Přímo v budově zámku Jilemnice se nachází Krkonošské muzeum. Městečko je považováno za bránu do západních Krkonoš a rovněž za kolébkou českého lyžování. Není proto divu, že zde najdete výstavu Bílou stopou, kde se dozvíte zajímavosti z historie tohoto sportu, třeba jak se k nám lyže dostaly a jak se vyráběly. Uvidíte i celou řadu saní a filmový dokument z roku 1929 o zimních radovánkách v našich nejvyšších horách. Děti se jistě budou zajímat o Metelkův mechanický betlém z roku 1913, který má 142 figurek (včetně lenocha a česače lnu), je poháněný jediným závažím a uvádí se do chodu ruční klikou.

Foto: Mapy.cz

Zábava uvnitř

Svět plný zábavy přímo v centru Liberce

Dětské centrum Tasmanie Liberec se nachází jen tři stanice tramvají od nádraží, přímo v obchodním centru Plaza. Mají zde plno skákacích hradů, trampolín, odrážedel, prolézaček, fotbalové branky, kolotoče, balonkové bazény i skvělé občerstvení. Zabaví se zde i mrňata, co už alespoň lezou, i starší děti do 10 let. Dají se zde pořádat i narozeniny či jiné oslavy. Tašky a oblečení si můžete odložit do uzamykatelných skříněk.

Do muzea

Šindelka vás schová a poučí o lesích a dřevu

V budově, která je v Harrachově známá jako Šindelka, se od počátku 19. století až do roku 1934 vyráběla střešní krytina – šindel. Dnes se zde můžete schovat před sychravým počasím a poučit se o naši přírodu, myslivosti a lesnictví. Napočítáte tu 32 modelů vycpaných zvířátek, ale děti asi nejvíc zaujme vodní model na splavování dřeva, se kterým si lze i hrát. V kinosále se můžete podívat na přírodovědné filmy.

Program pro
STUDENTY

Se stipendiem vstříc budoucnosti s nejlepšími vyhlídkami

Dejte se na dráhu, která dává smysl. Zapojte se do **Stipendijního programu ČéDés** u největšího českého železničního dopravce.

Benefity programu:

- příspěvek na studium a jízdné
- příspěvek za nástup k ČD
- odborná praxe v provozu ČD
- jisté pracovní uplatnění
- profesní a osobnostní růst

www.mojedraha.cz

České dráhy
Moderně a spolehlivě

EC Hungaria Hamburk – Budapešť
na drážďanském hlavním nádraží

Mezinárodní trati

Vlakem od Vltavy až ke břehům Sprévy

V polovině 19. století to byla teprve druhá mezistátní dráha rakouského císařství. Nová trať spojila Prahu s Drážďany a díky již dříve vybudovaným železnicím spojila také Vídeň s Berlínem. Dodnes zůstává jednou z našich nejdůležitějších mezinárodních spojnic.

Text: Petr Šťáhlavský

Když se stavba železnice z Prahy do Saska připravovala, existovalo několik variant. Jedna měla vést od Mělníka na Českou Lípou a dál do Žitavy. Nakonec však vyhrála možnost podél Vltavy a Labe. Ta měla nespornou výhodu: vyhnula se horám a kopcům a trať vedla skoro všude rovinou. Po stoleté povodni v roce 1845 ji stavitelé umístili dost vysoko nad řeku. Při tisícileté vodě v roce 2002 se ukázalo, že to byl prozíravý krok. I když jsou údolí Vltavy a Labe na mnoha místech úzká, nebylo potřeba ani mnoho tunelů a odstřelů skal. Více tunelů se vyrobalo jen u Nelahozevsi a u Podmokel. Hlavně se stavěly mosty a propustky.

Budovatelské období

Se stavbou železnice z Prahy do Drážďan se začalo v roce 1845. Na české části pracovalo až 22 tisíc dělníků. Pro ražbu tunelů a odstřely skal přišli barabové (železniční dělníci) a minéři až z daleké Itálie. Slavnostně otevřena byla za šest let – 6. dubna 1851. V té době už fungovala dráha z Drážďan do Lipska, která se otevřela v roce 1839, i trať z Drážďan do Berlína přes Falkenberg a Jüterbog, která fungovala od roku 1848.

Celé 19. století bylo budovatelským obdobím železnic. V té době vznikly i další trati z Vídně do Saska, například Rakouská severozápadní přes Znojmo, Jihlavu, Kolín a Lysou nad Labem, kde

Jednotka SVT 175 DR (Delfin) na Vindoboně

Rychlíková lokomotiva řady IIIb Saských královských drah vyráběná od roku 1873 dosahovala rychlosti až 70 km/h.

Srovnání cestovních časů

První přímý železniční spoj Prahy a Berlína jel zhruba 17 hodin. Tenkrát bylo rychlostní maximum na našich tratích zhruba 50 km/h. Zavedení zrychlených vlaků a rychlíků umožnilo zkracovat cestovní časy. Ve 30. letech trvala cesta zhruba 6 hodin a průměrná rychlost stoupla na 60 km/h. To vydrželo zhruba 60 let. Ale už na konci 30. let provozovala DR mezi Berlínem a Drážďany jeden skutečný rychlovlak s jízdní dobou pod 100 minut (s průměrnou rychlostí cca 110 km/h). K postupnému zrychlování dochází znovu až po roce 1989 díky zkrácení pobytu na hranicích, zrušení přepřahů lokomotiv a modernizaci tratí na 160 a 200 km/h.

měla odbočku do Prahy, Ústí nad Labem a Děčína. Také na druhé straně hranic vznikaly nové dráhy včetně té z Drážďan do Berlína. Tato Dresdner Bahn přes Elsterwerdu byla otevřena v roce 1875 a nabízela kratší, jen zhruba 175 km dlouhou trať.

Pak následovala řada úprav a vylepšení všech tratí mezi Prahou a Berlínem. U Drážďan vznikla čtyřkolejka, v Praze byla v roce 1980 otevřena holešovická spojka, která umožnila jezdit vlakům přímo na pražské hlavní nádraží (do té doby jezdily na nádraží Praha střed) a měnily se i cílové stanice v Berlíně. Do roku 1952 fungovalo Anhaltské nádraží poničené válkou a ležící v západním sektoru Berlína a pak se jezdilo na Ostbahnhof, Lichtenberg a nyní na moderní hlavní nádraží otevřené v roce 2006.

Pozdní elektrizace

Vzhledem k významu spojení Prahy a Berlína zde proběhla poměrně pozdě elektrizace. První elektrizované úseky byly postaveny v roce 1976 kolem Drážďan. Trakční sloupy k trati v úzkém labském kaňonu dokonce dopravovaly helikoptéry společnosti Interflug. Na české straně zase komplikovaly elektrizaci úzké tunely u Nelahozevsí. Jejich úprava se uskutečnila během unikátní zhruba týden trvající výluky s úplným vyloučením provozu. Vlak v tu dobu jezdily odklonem po pravém břehu Labe.

Elektrické vedení z Prahy až do Berlína bylo dokončeno v roce 1987, ale pravidelný elektrický provoz začal až v roce 1992. Do té doby chyběly vhodné dvousystémové lokomotivy vyvíjené ve Škodě Plzeň. V Česku se totiž používá soustava 3 kV DC, zatímco v Německu střídavá 16,7 kV 15 Hz.

Radikální proměnou prochází celá trať Praha – Berlín od začátku 90. let a práce na jejím vylepšení hlavně v Německu stále pokračují. Díky velkým investicím se rychlost zvedla až na 160 km/h a v Německu se připravuje zrychlení na 200 km/h. Postupně se instaluje ETCS a na okraji Berlína obnovují původní Dresdner Bahn, která míří přímo do centra německé metropole.

170 let vylepšování

První přímé spojení Vídně, Brna a Prahy s Drážďany a Berlínem odstartovalo s otevřením pražsko-drážďanské dráhy v roce 1851. V 60. letech byly zavedeny první zrychlené vlaky, které cestování poprvé podstatně zrychlily. Přicházela i další vylepšení. Zavedly se uzavřené nástupní plošiny, přechodové měchy mezi vozy, průběžná brzda a výkonnější lokomotivy typu Crampton a Orleán s koly o průměru kolem dvou metrů.

Před druhou světovou válkou jezdily mezi Prahou a Berlínem čtyři páry rychlíků, které pokračovaly do Vídně nebo Budapešti a vozily přímé vozy do Bukurešti, Bělehradu, Istanbulu a Athén. Neobvyklý byl provoz vlaku do Vídně přes Gmünd. Jezdil na Masarykovo nádraží a pak se musel přešibovat přes Hrabovku na Wilsonovo nádraží. Podobně přes Negrelliho viadukt a Hrabovku jezdila do konce 70. let Vindobona.

Druhá světová válka klasické mezistátní spoje zpřetrhala, ale zasloužila se o nasazení našich Mikád v čele dálkových vlaků z Prahy až do Drážďan, přestože pohraniční stanicí mezi protektorátem a říší byly Lovosice.

V minulosti přijížděly vlaky z Prahy do Berlína na Anhaltské nádraží.

Desítky let ovládaly dopravu EC vlaků lokomotivy ČD 371.

Kaňon Labe mezi Děčínem a Ústím

Jízdní řád 1937/38

Zlatá éra

Druhá polovina 20. století byla zlatou érou mezistátních expresů mezi Prahou a Berlínem. Počáteční poválečný rozjezd byl pomalý, ale pak zde v sezoně jezdilo víc než deset mezistátních vlaků denně. Nejprve to byl motorový expres Mír-Frieden, na který v roce 1957 navázala Vindobona na trati Berlín – Praha – Vídeň. Dalším motorovým expresem byla Hungaria, a to na trase Berlín – Praha – Budapešť.

Počátkem 50. let vyjely také klasické transkontinentální expresy. Nejprve to byl Balt-Orient-Express z Berlína do Bukurešti a o dva roky později Pannonia Express. Ten jel ve stejném směru zhruba o půl dne později. Následovaly vlaky dalších zvůčných jmen jako Metropol, Saxonia, Sanssouci, Meridian, Istropolitan či Primator.

Vlaky z Berlína přes Prahu pokračovaly do Bělehradu, Sofie nebo Varny a opačným směrem do Warnemünde nebo na Rujanu. Koncem 80. let tu vyjely i vlaky InterExpress, jakási chudá východoevropská varianta sítě InterCity/EuroCity.

Na tuto skutečně evropskou síť komfortních vlaků mezi Prahou a Berlínem jsme si museli počkat do roku 1992. Tehdy vyjelo první „ícéčko“ Porta Bohemica do Hamburku a brzy je doplnily vlaky do Kielu, na Westerland nebo do Paříže. Trať Praha – Berlín využívaly a využívají spoje i do dalších koutů Evropy, třeba do Amsterdamu, Bruselu nebo Frankfurtu nad Mohanem. Dnes trati vládnou spoje Berliner v pravidelných intervalech, které se postupně převlékají do ComfortJetů, a brzy by měly vyrazit až do Kodaně.

Průjezd Českosaským Švýcarskem

Galerie vlaků

Spojení Prahy a Berlína představovalo po celou historii provozu výkladní skříň lokomotiv a vozů všech dopravců. U nás jezdily například legendární Gölsdorfovi Hrbouni 375.0 a škodovická Mikáda. Pak přišly Bardotky i Brejlovci a po elektrizaci také Banány a bratislavské Gorily. Přímý provoz mezi Prahou a Berlínem zajišťovaly řady 372 ČSD/ČD a 230 DR.

Je nepředstavitelné, že až do roku 1905 se měnily lokomotivy nejen mezi Rakousko-Uherskem a Německem, ale dokonce na hranicích mezi Saskem a Pruskem. Následoval provoz jednotných parních lokomotiv DR řad 01 a 03 s dvoumetrovými koly, v době motorizace německá řada 118 a sovětská 132 a nakonec elektrické lokomotivy všech řad východoněmeckých železnic. Naposledy to byly rychlíkové stroje řady 101 a nyní jsou to i v Německu naše Vectrony.

Jezdily tu také elegantní motorové jednotky německých, československých i rakouských železnic, které zajišťovaly provoz nejrychlejších

a nejluxusnějších vlaků Vindobona a Hungaria. Svým charakterem jsou dodnes přirovnávány k západoevropským vlakům TEE. Současnost a budoucnost patří netrakovním jednotkám ComfortJet, v dohledné budoucnosti mají vyrazit z Prahy přes Berlín až do Kodaně.

Henschel-Wegmann-Zug

Dosud nedosažený vzor rychlého spojení Drážďan a Berlína na naší trati představuje legendární aerodynamický Henschel-Wegmann-Zug. Byl odpovědí výrobců parních lokomotiv na motorizaci expresů a zavádění létajících vlaků. V letech 1936 až 1939 jezdil maximální rychlostí 160 km/h mezi Drážďany a Berlínem. Cestu zvládl za zhruba 100 minut cestovní rychlostí kolem 110 km/h. Dodnes představuje měřítko pro spojení obou měst jako u nás Slovenská strela pro spojení Prahy a Bratislavy.

Zajímá vás železnice hlouběji a chtěli byste si přečíst víc článků s touto tematikou? Zkuste oborový magazín **Železničář**, který koupíte v pokladnách na nádražích nebo si jej můžete předplatit za 500 Kč na rok či za ČD Body z věrnostního programu Českých drah a získat navíc 4x ročně oboustranný plakát ve formátu A2. Více informací naleznete na stránkách zeleznicar.cd.cz.

ČD Taxi

**Pohodlně na vlak
či z nádraží,
pro zákazníky ČD
za zvýhodněnou cenu**

- při nákupu jízdenky v aplikaci Můj vlak obdržíte slevový kód, který uplatníte v aplikaci Liftago
- k dispozici ve vybraných železničních stanicích

Cestování
vlakem
je ekologické

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**
www.cd.cz/cdtaxi

České dráhy
Moderně a spolehlivě

ČD Fanshop

Jedinečné dárkové
předměty nejen pro
milovníky vlaků

- oblečení pro malé i velké
- železniční modely a hračky
- maličkosti pro radost

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/fanshop

 České dráhy
Moderně a spolehlivě

ČD

servis

Vyměňte ČD Body za dokonalé zážitky

Pokud cestujete vlaky Českých drah, určitě se vám vyplatí aktivovat věrnostní program. Za nasbírané ČD Body si pak můžete pravidelně vybírat odměny, třeba v podobě slevy do oblíbených science center, na online výuku angličtiny nebo e-knihy.

Věrnostní program ČD Body má už dlouholetou tradici. V současnosti ho využívá přes půl milionu zákazníků Českých drah, kteří si vybírají odměny z oblasti kultury, zábavy nebo své body využijí při nákupu různého zboží. A jak to funguje? Po registraci a následné aktivaci věrnostního programu získáte za každý nákup jízdního dokladu v e-shopu ČD nebo v aplikaci Můj vlak ČD Body. Za ty si pak můžete pořídit odměnu z nabídky, kterou najdete po přihlášení v e-shopu v záložce Věrnostní program. Stačí kliknout na tlačítko Vybrat odměnu.

Česká asociace science center

Vydejte se do světa vědy a zábavy. Tato místa sdružuje Česká asociace science center, jsou dostupná pro děti, rodiče i seniory a většina z nich má bezbariérový přístup. Za 60 ČD Bodů získáte 20% slevu na vstupné do iQLANDIE a iQPARKU v Liberci. VIDA! v Brně nabízí 20% slevu na vstup za 70 ČD Bodů. V ostravském Světě techniky obdržíte za 60 ČD Bodů 20% slevu na vstupné a Pevnost poznání v Olomouci nabízí druhou vstupenku zdarma za 70 ČD Bodů.

Liberecká iQLANDIA má novou ClimAcademy, kde se dozvíte vše podstatné o klimatických změnách. Děti se mohou těšit na autodílnu nebo sanitku. Svět techniky v Ostravě představí například expozici ZooM, virtuální realitu a roboty. VIDA! science centrum v Brně přináší hravé expozice i science show a Pevnost poznání v Olomouci zve na expozici o slonech a do vědecké dílny.

www.sciencecentra.cz

English Me

Víte, že i několik minut angličtiny denně má smysl? Naordinujte si efektivní online individuální výuku v malých či větších dávkách, jak vám to vyjde a jak vás to baví. Předplatné online angličtiny English Me můžete mít o 30% levnější, stačí využít 50 ČD Bodů. Jedno předplatné lze navíc sdílet se čtyřmi dalšími členy rodiny či přáteli. Zkraťte si čekání krátkým procvičením slovíček, vyzkoušejte si některý z výukových testů, kde vám česky vysvětlí všechny odpovědi, přečtěte si články o anglické gramatice či slovní zásobě nebo se na delší cestě zaposlouchejte do anglických povídek čtených příjemným hlasem rodilých mluvčích.

www.englishme.cz

50
ČD BODŮ

60/70
ČD BODŮ

VR Play Park

Palmknihy

Pokud dáváte přednost literatuře, navštivte e-shop Palmknihy.cz. Za 60 ČD Bodů získáte 20% slevu na nákup e-knih a audioknih. Vyberte si z více než 40 000 titulů a čtěte kdykoli a kdekoli, ať už ve čtečce, tabletu nebo mobilu. V tomto online knihkupectví najdete příběhy i vzdělávání pro všechny vaše cesty. Milujete detektivky? Pusťte se třeba do novinky z pera Joa Nesbøho. Máte radši romantiku? Na Palmknihy.cz najdete knihy všech žánrů od 350 nakladatelství.

www.palmknihy.cz

60
ČD BODŮ

Zenhoteles.com

Objevte perfektní místo k vašemu pobytu se zenhotels.com a užijte si 10% slevu na svou rezervaci, kterou obdržíte za 100 ČD Bodů. zenhotels.com nabízí široký výběr z více než 2,6 milionu možností ubytování, od luxusních pětihvězdičkových hotelů až po plně vybavené apartmány. Tato společnost je tady proto, aby pomáhala vytvářet příjemné zážitky z cestování. Uživatelsky přívětivé webové stránky zajišťují rychlé a snadné rezervace a tým podpory 24/7, plynule hovoří 27 jazyky, je vždy připraven vám pomoci. Užijte si bezproblémový pobyt a najděte si své dokonalé místo na dovolenou.

www.zenhoteles.com

100
ČD BODŮ

VR Play Park

Plánujete navštívit Prahu a rádi zkusíte nové věci? Pak máte nově možnost využít nasbírané body z věrnostního programu ve VR Play Parku. Za 200 ČD Bodů získáte voucher na jednu vstupenku zdarma k jedné zakoupené vstupence. Tento jediný český zábavní park s virtuální realitou se nachází přímo na Václavském náměstí. Objevte jeho moderní prostory, kde si můžete otestovat důvtip a schopnosti týmové práce u řešení zapeklých hádanek ve virtuálních expedicích. Pokud máte raději adrenalin, potrénujte mušku na VR Paintballu s haptickými vestami. Na výběr máte až deset map a tři herní módy.

www.vrplaypark.com

200
ČD BODŮ

S hodinkami Prim nezmeškáte svůj vlak

Železnice a správné měření času jdou společně ruku v ruce napříč staletími. I proto přichází České dráhy s unikátní limitovanou edicí hodinek Prim, které jsou typické svým precizním zpracováním a jedinečným designem.

Cestovní komfort na železnici, jak jej známe dnes, má za sebou dlouhý vývoj. Milníkem v tomto nekončícím běhu za kvalitou je rok 1957, kdy byl oficiálně zaveden nový číslovací systém vozových tříd Československých státních drah o dvou třídách, které se staly standardem i ve vlacích Českých drah o mnoho let později. A zatímco v tomto roce nastupují cestující do nově označených vozů ČSD, mnohým z nich se na zápěstí poprvé objevily hodinky vyrobené pod značkou Prim v Novém Městě nad Metují.

Prvotřídní styl

Pohodlí, služby a výjimečné vybavení jsou spojené s cestováním v první třídě po celou existenci železnice. Postupem desetiletí se objevily nové a zcela unikátní služby, jako jsou vyhlídkové vozy, příjemný bar, nechyběla ani vlaková sekretářka a z vlaku či do vlaku bylo možné telefonovat. I dnes nabízí první třída ČD vyšší kvalitu. Kvalitnější polohovatelné sedačky, gastronomický servis přímo na místo nebo například více prostoru pro

práci s notebookem. Proto i dnes cestují první třídou náročnější zákazníci, kteří očekávají od přepravy více než jen přemístění z bodu A do bodu B.

A právě pro náročné zákazníky přináší České dráhy unikátní limitovanou edici hodinek Prim v černém provedení s koženým řemínkem. Pokud si zakoupíte tyto stylové hodinky Prim Automatic v ČD Fanshopu, získáte k nim i roční doplatek do první vozové třídy, který si nahrajete na vaši In Kartu. Spojení železnice a měření času tak nemůže mít symboličtější zpečetění.

Precizní zpracování

České dráhy rovněž nabízejí speciální modelovou řadu bateriových hodinek Prim Linea v dámské i pánské variantě, které jsou typické svým precizním zpracováním a unikátním designem. Dámský model LINEA II 36Q ČD objevíte ve slušivé stříbrné variantě s jemným bílým číselníkem, zatímco pánský model LINEA II 40Q ČD se nese v duchu elegantní tmavě modré. I tyto dva modely luxusních hodinek Prim jsou k dostání v ČD Fanshopu. [□](#)

www.cd.cz/fanshop

Cestování dětí do 6 let v první vozové třídě

Chcete cestovat vlakem s malými dětmi 1. třídou? Pořídte jim In Kartu se slevovou aplikací IN 50 1T a můžou jezdit na výhodné jízdenky IN 50 ve spojích Českých drah.

Se začátkem nového jízdního řádu, tedy od 15. prosince 2024, došlo ke změně legislativních podmínek. Skončilo státem nařízené bezplatné cestování dětí do 6 let v 1. třídě vlaků všech železničních dopravců. Pro děti do 6 let, které chtějí cestovat v 1. třídě vlaky Českých drah i nadále, se vyplatí pořídit virtuální nebo plastovou In Kartu s aplikací IN 50 1T, která je určena pro cestující s nárokem na zvýhodněné jízdné (státem nařízené slevy). S touto zákaznickou aplikací získá vaše dítě 50% slevu na jízdné v 1. třídě.

Co je IN 50 1T?

IN 50 1T je elektronická slevová aplikace nahraná do nepřenositelné In Karty. Je určena výhradně pro cestující s nárokem na zvýhodněné jízdné, kam

patří i děti do 6 let. Pro pořízení slevové aplikace IN 50 1T je rozhodující věk cestujícího a jeho nárok na zvýhodněné jízdné v okamžiku nákupu aplikace nebo výdeje plastové In Karty.

Možnost cenově výhodného cestování v 1. třídě přináší České dráhy dětem, juniorům, studentům ve věku od 18 do 26 let, invalidům III. stupně, držitelům průkazu ZTP nebo ZTP/P a cestujícím ve věku 65 let a starším.

Kde aplikaci zakoupit?

Aplikaci IN 50 1T si můžete pořídit u pokladní přepážky, v e-shopu ČD nebo v mobilní aplikaci Můj vlak. Aplikaci lze zakoupit na jeden rok. Roční aplikace IN 50 1T stojí při nákupu do virtuální In Karty 490 Kč a do plastové 690 Kč.

Jak pořídit virtuální In Kartu

Stáhněte si zdarma aplikaci Můj vlak v App Store nebo Google Play a pořídte si virtuální In Kartu ihned a bez čekání! Na virtuální In Kartu si můžete zakupovat cenově zvýhodněné aplikace IN 25 a IN 50. Například za aplikaci IN 25 na tři roky zaplatíte u plastové In Karty 1 490 Kč, zatímco u virtuální pouze 1 090 Kč.

Výhody In Karty v mobilu

- Do aplikace Můj vlak můžete vložit i obraz vaší stávající plastové In Karty.
- Slevové aplikace máte pod kontrolou a kdykoli vidíte, kdy vám skončí jejich platnost.
- Snadné a rychlé dokoupení slevových aplikací nebo traťových jízdenek
- Průvodčímu ve vlaku ukážete jen rotující QR kód, který potvrdí vaši identitu, vaše slevové aplikace i aktuálně platné jízdenky.
- K elektronickým jízdenkám nemusíte ve vnitrostátní přepravě předkládat osobní průkaz.

Můžete potkat ve vlaku

Jsme rádi, že vznikají nové písničky pro děti

Petr Soukup tvoří vedle práce strojvedoucího i zábavný program pro děti. Spolu s manželkou Martou vymysleli postavu Culinka, se kterou vystupují ve školkách, na narozeninách či městských slavnostech. Na začátek roku chystají maškarní představení.

Jak jste se k tvorbě pro děti dostali?
Petr: Marta pracovala jako animátorka v Domě pohádek v Plzni. Při programech používala převzaté dětské písničky a mě jednoho dne napadlo, že jako muzikanti bychom mohli napsat a nahrát vlastní písničky pro děti.

Marta: Náš starší syn chodil tehdy do mateřské školy, kde s paní učitelkou zpívali písničku Berušky. Domluvili jsme se, že ji také nazpívám, a udělali jsme nahrávku ve studiu u kamaráda Jirky Muchy. Dali jsme to jako videoklip na YouTube a měli jsme velký ohlas.

Proč se vaše postava jmenuje právě Culinka?

Petr: Jednoho rána u nás na chalupě mě Marta vzbudila a říká, že bychom mohli pojmenovat postavičku Culinka, protože se culí a nosí culíky.

Marta: Petr pak vymyslel celý Culinkový svět, kde je neposedná brambora, skřítek Popleta nebo berušky. Svět v podstatě vzniká z písniček od Culinky.

Jak vypadá vaše vystoupení?

Marta: Program je hudebně-pohybový a děti jsou po celou dobu aktivně zapojené do děje, tancování, zpívání a pohybových her. Vždy se skládá z našich autorských písniček. Celkem jsme vydali tři alba na cédéčku a na čtvrtém teď pracujeme. Všechny jsou dostupné na Spotify.

Petr: Máme i postavičku bramboru Barboru, kterou za kulisami mluvím já. Takto vznikají vtipné scény mezi Culinkou, bramborou a dětmi.

Tvorbě pro děti se věnuje hodně lidí. Je konkurence velká?

Marta: Myslím, že v dětské tvorbě není nutná konkurence. Je krásné, že vznikají nové písničky pro děti, a čím víc jich bude, tím lépe.

Petr: Bohužel za námi nestojí žádná velká produkce, a proto naše písničky zná méně dětí, než je tomu u zvučnějších jmen.

Písničky skládáte společně?

Petr: Písničky píše převážně Marta. Vždy přijde s nějakým hezkým nápadem a já to pak jen malinko upravím.

Marta: Sice nemám ráda, když mi Petr do skládání mluví, a občas mezi námi proběhne i výměna názorů, protože každý máme trochu jiné hudební cítění. Ale nakonec se vždy domluvíme na nějakém kompromisu a vznikne skvělá písnička.

V prosinci jste měli mikulášské akce. Jaký program chystáte na leden?

Marta: Leden až březen tradičně patří maškarním s Culinkou. Je to program na dvě hodiny po různých kulturních sálech. Budeme například v Klatovech, Plzni, Chotěšově nebo i ve Světlé nad Sázavou. Máme i speciální písničku Maškarní bál, kterou si můžete pustit na YouTube.

Jezdíte na vystoupení vlakem?

Petr: Bohužel to vzhledem k množství kulis, světel a aparatury není možné, ale vlak je pro nás ten

Marta Soukupová jako Culinka s bramborou Barborou a skřítkem Popletou

nejlepší způsob odreagování. Vlakem jezdíme například na výlety, vodu nebo vandry. Máme s sebou kytaru, a pokud to jde, tak si zahrajeme přímo ve vlaku. Složili jsme například písničku Vlášek motoráček.

Pracujete jako strojvedoucí. Jak se to dá časově skloubit ještě s vystupováním a skládáním písniček?

Petr: Jde to obtížně, ale zaměstnavatel mi vychází vstříc. Mám i snížený úvazek. Svou práci strojvedoucího ale miluju a budu jezdit, dokud to bude jen trochu možné.

Co vás na této práci nejvíc baví?

Petr: O práci strojvedoucího jsem vždy stál, ale ne-
sil jsem brýle. Naštěstí šla medicína tak daleko, že
po operaci očí jsem mohl projít všemi zdravotními
prohlídkami. Jakmile to šlo, ihned jsem nastoupil
jako strojvedoucí. U Českých drah jezdím již přes
15 let. Je to skvělá a romantická práce. Den, večer
i noc jsou pokaždé jiné a krásné. Myslím, že pohled
na svět je nejhezčí z okna lokomotivy.

Kam jste se nejdál vlakem podívali?

Marta: Cestuji vlakem hlavně za rodinou na
Vysočinu, tak třeba do Světlé nad Sázavou.

Petr: To já jsem byl až v Rusku, tam jsem viděl
i transsibiřskou magistrálu, ale jel jsem po ní jen
100 km za Moskvu. Ale třeba ji jednou projedu
celou. □

www.culinka.cz

Culinka

Projekt Culinka a tancohrátky vznikl v roce 2017 a je zaměřený na děti od 2 let. Jedná se o autorské písničky pro děti a hudební programy spolu s pohybovým cvičením pro rozvoj hrubé motoriky a hudebního cítění. Do budoucna počítá s rozšířením o tvořivé dílny, omalovánky, animované pohádky, mobilní aplikace, dětské koutky, hračky a podobně.

Vlakem po Evropě

Poznaň

Vydejte se Baltic expressem do Poznaně a ochutnejte tradiční polská jídla v jedné z mnoha útulných restaurací. Hlavní atrakcí je Staré Město s barevnými renesančními domy, kde se každé poledne koná tradiční kozlí souboj na radnici.

Poznaň je jedno z nejstarších a největších polských měst. Leží na řece Wartě a představuje důležitý obchodní a dopravní uzel na cestě mezi Berlínem a Varšavou. S objevováním půlmilionového města začněte na hlavním náměstí zvaném Starý Rynek. Je to třetí největší náměstí v zemi a nachází se zde mnoho restaurací, barů a kaváren, stejně jako turistické informační centrum.

Kovoví kozlíci

Nejznámější budovou na Rynku je radnice, která se stala symbolem města. Každý den v poledne se nad hodinami objeví dva kovoví kozli, kteří v návaznosti na starou legendu 12krát srážejí rohy. Ideální je přijít alespoň deset minut předem, abyste měli dobrý výhled.

Radnice je dominantou města a její věž vysoká 61 metrů ihned upoutá vaši pozornost. Původní

gotická stavba z 13. století byla nahrazena renesanční budovou, která byla postavena v letech 1550 až 1560. Dnes je radnice domovem městského historického muzea.

Brána Poznaň

Největší budova v Polsku z pohledového betonu se nazývá Brána Poznaň. Spojuje dvě významná území, a to Dómský ostrov, místo spjaté s počátky křesťanství v Polsku, a čtvrť Śródka, jednu z nejstarších částí města. Poskytuje návštěvníkům prezentaci o založení polského státu až po současnost.

Dalším místem, které byste měli navštívit, je Knihovna Raczyńskich. Byla založena v roce 1829 a objevíte ji na náměstí Wolności. Stavba slouží také jako muzeum pro několik významných polských spisovatelů, jako jsou Józef Ignacy Kraszewski či Henryk Sienkiewicz. Kromě rozsáhlé sbírky knih pořádá dočasné autorské výstavy.

Za relaxací

Když si budete chtít odpočinout od ruchu města, vydejte se do Parku Cytadela. Ten se nachází na místě bývalé opevněné oblasti z 19. století. Kromě přírody zde najdete vojenské muzeum, pozůstatky opevnění a vojenské hřbitovy, kde jsou pohřbené oběti z první a druhé světové války.

Při návštěvě Poznaň určitě nezapomeňte na druhý největší zoologický park v Polsku. Rozkládá se na ploše 120 hektarů a nabízí více než

200 druhů zvířat. Je tvořen převážně borovicovými a smíšenými lesy, řekou a několika rybníky, které poskytují přirozené prostředí pro místní zvířata. Zoo je také oblíbená díky své sbírc dravých ptáků a sov.

Pirohy, boršč, žurek

Přímo na Staroměstském náměstí najdete nespočet restaurací s tradičním polským jídlem. V podniku Wiejskie jadlo (Vesnické jídlo) si můžete objednat například chleba se sádlem a okurkou, boršč, pirohy, řízek nebo kachnu. V restauraci Bramberka si dáte třeba žurek v chlebu, flaky (něco jako dršťková polévka) a pyry z gzikiem (vařené brambory s tvarohem).

A co v Poznani ještě ochutnat? Přeci tradiční poznaňský dezert – svatomartinský croissant. Je to kříženec mezi ořechovým hřebenem a skořicovým šnekem zalitý cukrovou polevou a posypaný mandlemi. ▣

Vlakem do Poznaň

Nové spoje Baltic express odjíždějí z Prahy do Poznaň čtyřikrát denně, a to v 6:51, 10:51, 14:50 a 18:51 hodin. Vlaky jsou na území Polska povinně místní, na území Česka zastavují kromě pražské Libně v Kolíně, Pardubicích, Ústí nad Orlicí, Letohradu, Jablonném nad Orlicí a Lichkově. Z Poznaň do Česka vyjíždí Baltic express ve 2:47, v 7:31, 11:31 a 15:31 hodin.

Palmový skleník

Palmový skleník v Poznani je největší svého druhu v Polsku. Nachází se v parku Wilson. Vyskytuje se zde kolem 1 100 druhů rostlin a v akváriích se nachází přibližně 170 druhů ryb a 50 druhů vodních rostlin. Skleník byl založen v roce 1911 a má rozlohu 4 600 metrů čtverečních. Je rozdělen do osmi tematických oblastí. Součástí je i kavárna a lavičky pod palmovými listy.

Den otevřených dveří na střední škole v Břeclavi

Chcete mít k železnici opravdu blízko a třeba i absolvovat směny se strojvedoucím na jeho stanovišti? Vydejte se na den otevřených dveří a pojdte studovat na Střední školu Edvarda Beneše Břeclav.

Historie současné průmyslové školy v Břeclavi začala již v roce 1914 otevřením dvouleté mlynářské školy. Ta byla jedinou školou svého druhu v celé republice a díky své kvalitě získala mezinárodní význam. V současnosti nese tato instituce název Střední škola Edvarda Beneše Břeclav a nabízí tříleté i čtyřleté obory, a to elektrotechnické, strojírenské, dopravní a ekonomické.

Budoucí kariéra

V posledním roce bylo zahájeno i vyučování v technickém, pedagogickém a ekonomickém lyceu. V rámci oboru Elektrotechnika škola nabízí i zaměření Elektrická trakce v dopravě, kde se žáci připravují na budoucí kariéru ve firmách působících v železničním provozu. V rámci praxe se tito žáci účastní činností na pracovištích Českých drah, ČD Cargo či Správy železnic.

Ve škole se nachází dopravní sál s modelovým kolejištěm rozměru H0, které využívá reléové zabezpečovací zařízení z reálného provozu. Používají ho třeba žáci v rámci dopravního kroužku. Zde se učí, jak organizovat drážní dopravu. Sál disponuje možností zavedení výluk nebo jakýchkoli poruch, které se mohou stát ve skutečném provozu, a studenti se tak učí řešit mimořádné události na trati. Pro více informací o studiu určitě navštivte dny

otevřených dveří, které se konají 11. a 25. ledna od 9 a 11 hodin.

Železniční akademie

Ve školním roce 2024/2025 zahájila na škole svoji činnost Železniční akademie. Navazuje tak na již několik let trvající spolupráci školy se Správou železnic s cílem odborně připravit studenty na výkon vybraných povolání v železničním provozu. Žáci se tak uplatní v daných pozicích již během studia a získají možnost pracovat v těchto profesích hned po jeho ukončení.

Železniční akademie je zamýšlena zejména pro žáky oborů Provoz a ekonomika dopravy a Elektrotechnika se zaměřením na elektrickou trakci v dopravě. Navazuje na Dopravní kroužek pro žáky prvního a druhého ročníku. Výuka probíhá v rozsahu třech hodin týdně ve třetím a čtvrtém ročníku.

www.sseb.cz

Spolupráce se Skupinou ČD

Díky spolupráci se společnostmi České dráhy a ČD Cargo mohou studenti absolvovat směny se strojvedoucím na jeho stanovišti a tím uplatnit teoretickou výuku ze školy. V rámci této spolupráce je vyučování zaměřeno na přípravu ke zkouškám všeobecné odborné způsobilosti pro možnost získání licence strojvedoucího po úspěšném ukončení školy.

Výhodné firemní cestování

Síťová jízdenka IN Business

Firemní účet na e-shopu ČD

- business karta vhodná pro jednoduché služební cestování
 - neomezené cestování v 1. a 2. třídě ve vlacích ČD v rámci ČR
 - přenosná (jedna jízda = jedna osoba)
 - elektronické místenky zdarma*
-
- nakupujte jako firma a ušetříte za služební cesty
 - nákup jízdenek kdekoliv a kdykoliv
 - možnost platby na fakturu
 - místenka zdarma*
 - sleva až 10 %

* Neplatí pro SC Pendolino, railjet ve třídě Business a povinně místenkové vlaky.

Pro více informací nás kontaktujte na **obchod@gr.cd.cz**.

Cestování
vlakem
je ekologické

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/firmy

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Maroko

Rodinná dovolená během ramadánu

Tak jako v jiných muslimských zemích, i v Maroku byl během našeho pobytu ramadán. Teoreticky vím, co to znamená, ale nyní jsme si ho vyzkoušeli přímo na vlastní kůži, i když v zemi liberálního islámu.

Text a foto: Vlastimil Hybrant

Město Agadir při pohledu z pevnosti Oufellah

Let z Prahy do Agadiru trvá něco málo přes čtyři hodiny. Před polednem dosedáme na ranveji v pustině, kde sem tam vidíme nějakou palmu. Ačkoli je polovina března, hned po výstupu z letadla pociťujeme horký africký vzduch s teplotou přesahující 30 °C. V Maroku jsme již potřetí, vzrušení i nervozita z černého kontinentu jsou však citelné u všech z nás. Tentokrát jsme k naší čtyřčlenné rodině (Janička, Eliška, Anička a já) vzali s sebou i mou sestru Haničku, švagra Štěpána a jejich pětiletou Karolínku. Složení výpravy napovídá, že nepůjde o žádnou expedici, ale pohodovou dovolenou v hotelu. To však neznamená, že budeme jen polehávat na pláži.

Divočina na silnici

V příletové letištní hale procházíme kontrolou, měníme eura na marocké dirhamy a vycházíme ven. Ačkoli máme v plánu jet autobusem, neodbytní taxikáři nás za poloviční cenu přesvědčí, že jsou tou zcela nejlepší volbou dopravy. Taxikář je přátelský a hovorný a cesta s ním představuje úplné dobrodružství. Chvilí jedeme v protisměru, pneumatiky občas zapiští, sem tam se dělíme o jeden pruh s jiným vozidlem nebo jedeme jako na ranveji, tedy s přerušovaným pruhem v podélné ose vozidla.

Z jedné strany míváme koníka tahajícího vozík s pomeranči, z druhé strany oslíka s cibulí. Na světlém kruhovém objezdu nás osel předbíhá – na červenou totiž nezastavuje, asi nerozezná barvy. Účastníci provozu se tomuto i jiným kouskům nediví a všichni jsou k sobě dostatečně tolerantní. Ačkoli jde o silniční divočinu, téměř na každé křižovatce je uniformovaný policista a respekt k němu je znatelný.

Obecně vzato, silniční kontroly jsou v Maroku časté i v místech, kde byste je nečekali. Například vás překvapí u přenosné cedule STOP opřené na zemi uprostřed silnice bez křížení s jinou komunikací. Policista bude pravděpodobně schovaný pár desítek metrů za značkou, a pokud na místě určeném nezastavíte, bude vaše peněženka o pár stovek dirhamů lehčí.

Smlouvání na trhu

Po prvním obědu a krátkém odpočinku míříme na nekonečnou agadirskou písčnou pláž u Atlantického oceánu. Trávíme zde celé odpoledne sluněním a koupáním. Blondatý a dobře krmený Štěpán přitahuje plážové prodejce nejen jídla, ale i šátků a dek. Protože jen stěží vše odmítá, vypadá po chvíli jako lízátko obklopené vosami, a tak to

Maroko

Hlavní město:
Rabat

Rozloha:
446 550 km²

Počet obyvatel:
37 493 183

Měna:
marocký dirham (MAD)

Kabinková lanovka v Agadiru

Tržnice Souk El Had právě otvírá.

zůstane po celou dobu pobytu – stane se dočasně vděčným investorem těchto malých podnikatelů. My ostatní se tím náramně bavíme.

Druhý den máme vyhrazený pro místní Souk El Had, který je pravidelnou sítí kolmých ulic plných trhovců a jejich zboží. Levné značkově neznačkově oblečení není tím, co by poutalo naši pozornost. Místo toho obdivujeme místní výrobky z kůže. Naše holky kupují sandály, jejich cena je vysoká, a nejen proto je namíste začít smlouvat. Nakonec se dostáváme na pětinu z původně uvedené ceny a obě strany jsou spokojené.

Dále míříme do uličky s krejčovskými dílnami, kde vybíráme brokát pro polštáře naší pohovky. Pestrá paleta látek a koberců v nás budí pocit příběhu Aladina s kouzelnou lampou. Pestré barvy, úsměvy prodejců a linoucí se vůně koření a různých tepelně upravených pokrmů nás ještě více vtahují do místní atmosféry. I čerstvý džus z pomerančů vybraných přímo zákazníkem je příjemným osvěžením. Na místním trhu nakonec strávíme několik hodin a bez pochyby jde o zážitek dne.

Nakupování

V Maroku se nakupuje moc dobře a kvalitní výrobky z kůže, mosaze nebo stříbra je možné usmlouvat na příznivé ceny. Můžete zde pořídit hezké šátky, kabelky, šperky a koření. Pro labušníky jsou v Maroku připravené speciality jako hovězí tažín na švestkách nebo kuskus se sedmi druhy zeleniny. Vše doplňuje silný slazený zelený čaj.

Západní hradby v přístavu Essaouira a rackové očekávající odměnu za pózování

Kresby na fasádách domů

Bloudění kolem smetiště

Pondělí je dnem místní očisty a klidu. Naše ranní kroky vedou na sever, a to ulicí Mohamed V Avenue k pevnosti Oufella. Komplex opevněný vysokými hradbami vybudovaný na přelomu středověku a novověku je původním městem Agadiru, který bohužel v roce 1755 zasáhlo silné zemětřesení. Vzhledem k tomu, že místní lanovka zahajuje provoz až úderem desáté hodiny, rozhodneme se zdolat dvě stovky výškových metrů po svých.

Vrchol se zdá být na první pohled snadno dostupný. Ale hodinu bloudíme, končíme na místním smetišti, a navíc potkáváme stejně ztracenou

Francouzku. Jsme nakonec rádi, že se dostaneme zpět ke stanici lanovky. Francouzka bloudí spokojeně dál, ale poté se s ní ještě setkáváme při návratu z vrcholu. V současné době je vesměs celá pevnost Oufella zrekonstruována, kupujeme si vstupenky a více než hodinu trávíme v opevněném komplexu.

Po cestě zpět se poprvé zastavujeme v lokálním obchodě s potravinami. Se Štěpánem toužíme po chmelovém osvěžení. Kamkoli přijdeme, dostáváme odpověď, že musíme do jiného obchodu. Až teprve na konci dovolené pochopíme, že v době ramadánu není reálné alkohol kdekoli koupit. V ofi-

Berberská
dívka
nabízející
malbu henou

Rybářské lodě v přístavu Essaouira

Krmení krokodýlů v Crocoparcu

ciálních průvodcích se dočítáme, že přes den jsou muslimové pasivní, víra jim nedovoluje v tomto období a čase jíst, ale že po západu slunce ožívají. My se tady však s výjimkou hotelového komplexu s večerním veselím neseškáváme.

Všude samý krokodýl

Následující den zapůjčuji auto a všichni jedeme do Crocoparcu, který je za městem na začátku dálnice A3 směrem do Marrákeše. Celý areál působí přirozeným prostředím pro život krokodýla, který je zde zastoupen 23 druhů v celkovém počtu překračujícím 250 kusů.

Nejpočetnější skupinu tvoří krokodýl nilský, často nazývaný jako lidožravý. Máme to štěstí, že přicházíme do jednoho z prostorů, kde probíhá krmení. Událost je vzrušující, ale budí velký respekt. Krokodýli leží často přes sebe a v daném okamžiku je o masitý pokrm značný zájem.

Mimo krokodýly lze v areálu vidět volně se pohybující leguány a i velmi rozmanitou flóru, která je součástí botanické zahrady s více než 300 rostlinnými druhy tvořícími příjemné mikroklima. Setkáváme se zde s mladou a půvabnou Berberkou nabízející malbu henou na tělo. Naše holky neváhají a nabídky ihned využívají. Souhrnem zde trávíme půlku dne, což je vizitka kvality a rozlehlosti parku.

Romantický přístav

Středa je dnem, kdy cílíme do místa, které využili také tvůrci filmu *Líbáš* jako d'ábel. Essaouira je přístavní město s modrými a ručně vyráběnými dřevěnými rybářskými loďkami. Jedná se o romantický kout obklopený starověkými hradbami, které jsou ze západu omývány vlnami Atlantiku. Město je situováno asi 200 km severně od Agadiru a samotná cesta je zážitkem. Vede plantážemi banánovníků a pomerančovníků, malými městy i středy jejich tržišť, podél pobřeží, ale i vnitrozemím.

Rodinné foto se skalnatým obloukem Legriza

Střed města je spleť úzkých uliček s oprýskanými zdi a pastelově barevnými dveřmi či okenicemi. Jde o jeden velký trh, kde máte pocit návratu nejméně do 19. století.

Jižně za hradbami je rybářská tržnice, sice silně páchnoucí, ale prodej mořských darů, které byly ještě před pár hodinami součástí nekonečného oceánu, ukazuje nefalšovaný způsob života místních.

Různorodost mořských plodů zde zahrnují měkkýši, ryby různých barev a velikostí, chobotnice, langusty, gigantické krevety či žraloci. Spolupráce mezi prodejci je tak blízká, že u jednoho nakoupíte a u druhého vám pochutinu ihned tepelně upraví a dočutí. Město opouštíte až v pozdních odpoledních hodinách a do postele se dostáváme až v noci.

Rybí trh v přístavu Essaouira

Surfařské městečko

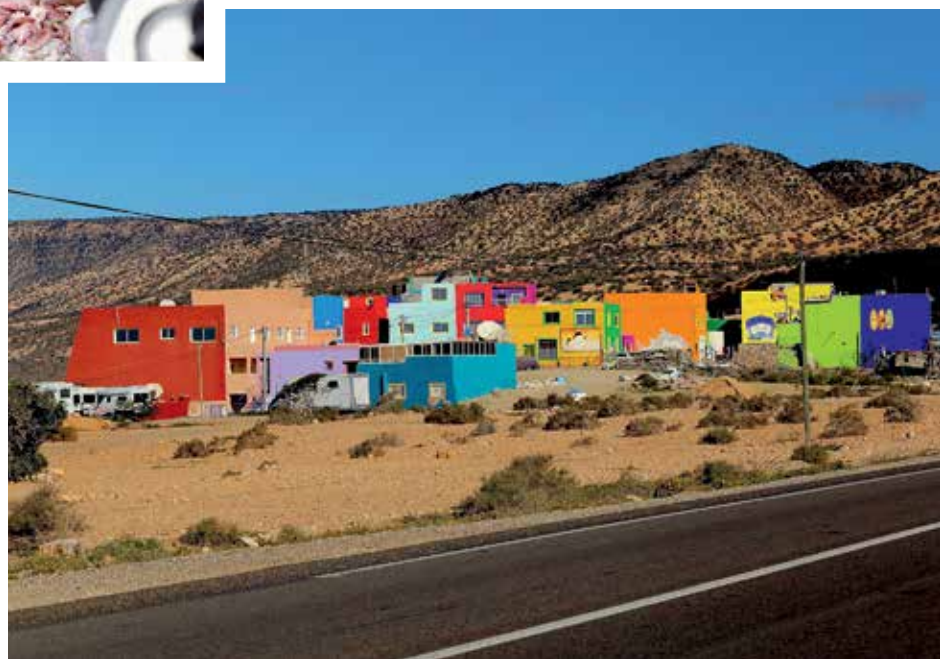
Dva dny před odletem míříme na jih. Nejprve se zastavujeme u pobřeží před městečkem Mirleft, kde se nad písčnými dunami prohání paraglidisti od severu na jih a zase zpět. Visí ve vzduchu těsně nad dunami a vše vypadá jako loutkové divadlo. Následně pokračujeme do surfařského městečka Sidi Ifni a k nedalekému skalnatému oblouku Legzira.

Skála září sytě červenou barvou a zejména v pozdních odpoledních hodinách je to lahůdka pro oči pozorovatelů. Jsme na místě ideálním pro koupání, procházky po písčné pláži i pozorování západu slunce. Je to prostě jedinečný prostor pro relaxaci a duševní přípravu na náš návrat domů. □

Ramadán

Je to čas, kdy se věřící muslimové od východu do západu slunce postí. Ne každý ale ví, že ramadán nemá přesně stanovené datum jako křesťanské Vánoce nebo Velikonoce. Naopak, je to měsíc, který může přijít v zimě nebo v létě, a to kvůli kratšímu trvání roku podle muslimského kalendáře. Každý rok se posune jakoby o 12 dnů zpátky v čase, a proto mezi dvěma ramadány nikdy neproběhne celý kalendářní rok. Ramadán neznámá, že nelze muslimskou zemi navštívit. Naopak je to čas, kdy můžete v některých zemích zažít velké hodování kolem mešit po západu slunce nebo ochutnat jídla, která se během roku nepřipravují.

Pestrobarevné domy jsou pro Maroko typické.

PŘÍMÉ SPOJENÍ
NOVOU LINKOU 4x DENNĚ

Polsko

je

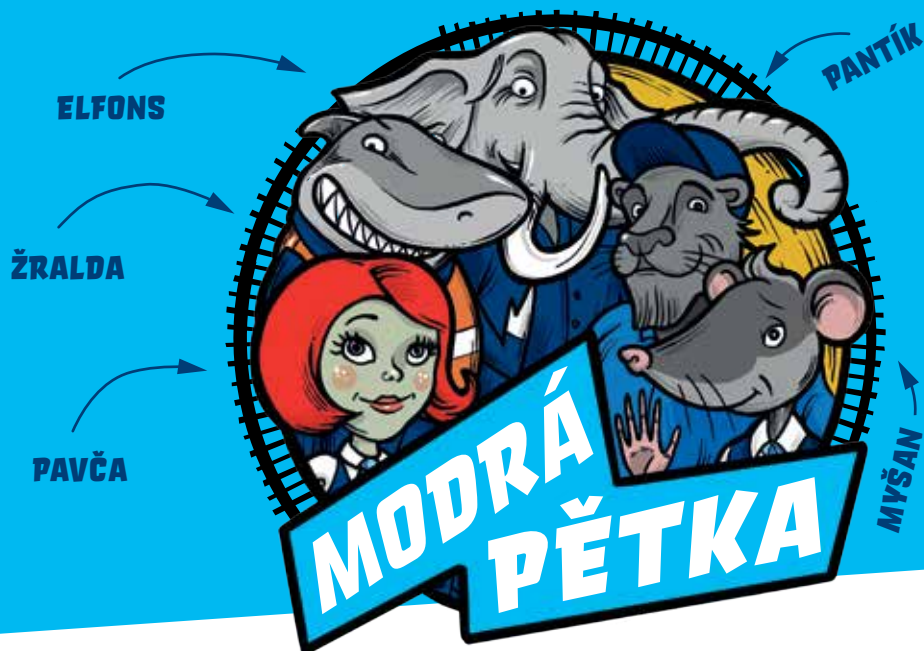
Praha – Wrocław – Gdyně

Pojed'te do Polska s námi.
www.cd.cz/polsko

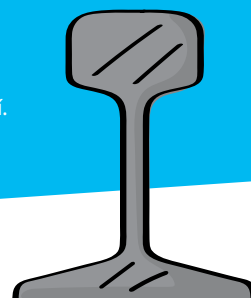

České dráhy
Moderně a spolehlivě

PRO VLAKOTANDY

Dnes začneme od podlahy. Víte, co nese a vede vlak, když jede krajinou? No jasně, koleje. Dvě ocelové kolejnice, které jsou od sebe vzdáleny o stanovený rozchod a upevněny na prážkách nebo na podkladové desce. Rozchod kolejí pro běžnou osobní dopravu u nás je 1435 mm. Na obrázku je řez širokopátní železniční kolejnicí. Po těch jezdí vlaky Českých drah na většině regionálních tratí.

PALINDROMY

Přečti si věty níže. Přijde ti na nich něco zvláštního? Jsou to palindromy. Můžeš je číst zprava doleva i zleva doprava a význam zůstane stejný. Zkus to! Poslední tři palindromy jsou zahraniční.

**NEVYPUSŤ SUPY VEN.
CO NÁM NEDÁ DEN, MÁ NOC.**

BÁŘE JEDE JEŘÁB.

NEVYVLÉKNETE TENKÉ LUVY VEN.

KUNA NESE NANUK.

NA PĚT ŠÍDEL HLEDÍ ŠTĚPÁN.

KOBYLA MÁ MALÝ BOK.

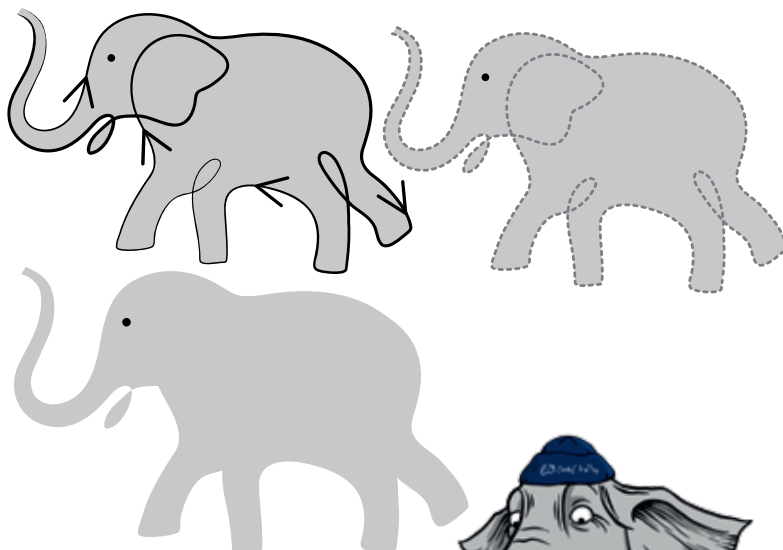
RÁNO KUCHÁŘ HODÍ DO HRACHU KONÁR.

MR. OWL ATE MY METAL WORM.

WAS IT A CAR OR A CAT I SAW.

JEDNÍM TAHEM A TEČKA

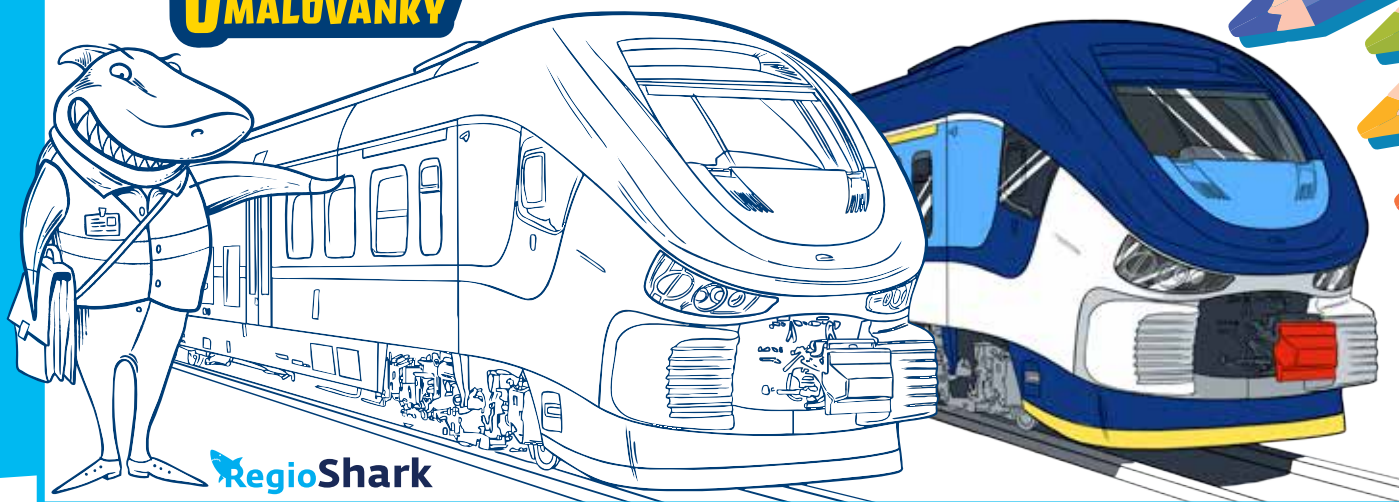
Natrénuj na předkreslených tvarech slona jedním tahem a do třetice jej zkus nakreslit rovnou.

ELFONSOVA BEZPEČNOST NA ŽELEZNICI POZOR NA SNĚHOVÉ ZTLUMENÍ

Sněhová pokrývka funguje jako tlumič. Zasněžené prostředí je tišší, a to platí i pro železnici a přijíždějící vlaky. Dlouho nic neslyšíš a najednou tě vlak může překvapit pár metrů od tebe. Když se nemůžeš spoléhat na své uši, vždy se pečlivě rozhlížeš. Na nástupišti vždy stůj za žlutou čarou.

ZPÁTKY DO MINULOSTI

GEORGE STEPHENSON

Otec železnice
(1781–1848, Velká Británie)

lokomotiva
Raketa

- Průkopník odolných kovaných kolejnic
- Zasadil se o standardní rozchod kolejí 1435 mm, který máme dodnes.
- Roku 1814 sestavil svou první parní lokomotivu Blücher (k přepravě uhlí).
- Roku 1829 vyhrál závod lokomotiv s lokomotivou Rocket (Raketa).
- Během soutěže dosáhl rychlosti 48 km/h při zátěži 13 tun, bez nákladu se rozparádila dokonce na tehdy závratných 56 km/h.
- Raketa se stala předobrazem lokomotiv pro příštích sto let.

3 KRÁLOVÉ, 6 ROZDÍLŮ

Najdi mezi horní a dolní trojici králů 6 rozdílů.

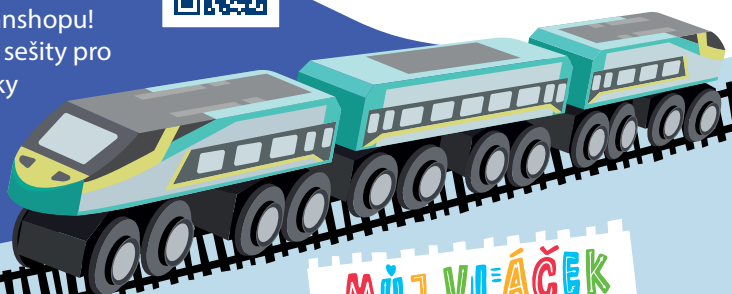
POVÁNOČNÍ RADOSTI

Chcete další vánoční dárky? Tedy spíše tříkrálové? Není problém, pokud máte uspořeno z kapesného či z odměn za vysvědčení nebo k narozeninám. Najděte si dárek v ČD Fanshopu!

Jsou tam takové radosti jako dřevěné hračky, modely vláček, sešity pro zapisování dobrodružství z cest po železnici nebo trička s potisky vlaků. A pokud pečlivě sbíráte ČD Body z věrnostního programu, můžete si udělat radost kulturou. Třeba výhodně objednat návštěvu muzea nebo divadelního představení s oblíbenými herci.

ČD Fanshop

MŮJ VLÁČEK

Víc zábavy s Modrou pětkou najdeš v časopise Můj vláček. Můžeš si ho předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne za 199 Kč na rok nebo za ČD Body z věrnostního programu Českých drah.

**Kulturní tipy
a recenze**

Jana Kábrta

V kinech od 9. ledna
Film měsíce

Maria

Specialista na životopisné příběhy, mimo jiné tvůrce Jackie či Nerudy, chilský režisér Pablo Larraín připravil velkou hereckou příležitost pro Angelinu Jolie. Svěřil jí roli operní divy Marie Callasové, legendy, jejíž hlasový rozsah a intenzita prožitku učinily z jejích vystoupení nezapomenutelné zážitky, avšak v soukromí šlo o křehkou dámu.

Příběh americko-řeckou pěvkyni zastihuje ve chvíli, kdy se po oslnivém a bouřlivém životě ve světlech reflektorů na operní scéně uchyluje

do ústraní v Paříži. Mezi vzpomínkami na svou slávu, zklamání a komplikované vztahy, mimo jiné s řeckým miliardářem Aristotelem Onassisem, který byl pro Marii osudovým mužem, se Callasová vyrovnává s otázkami vlastní identity a smyslu života, který zasvětila hudbě.

USA, Itálie, Německo, Chile, 2024, 124 min.

Režie – Pablo Larraín

Hrají – Angelina Jolie, Pierfrancesco Favino, Alba Rohrwacher, Haluk Bilginer

TV tip

Limity

Jak se z manželského sporu stane celospolečenský konflikt a z podnikatele s toxickým odpadem

ikona ekologických aktivistů? O tom

vypráví nový seriál s Alešem Hámmou či Veronikou Khek Kubařovou v hlavních rolích, k vidění od 12. ledna na ČT1.

Divadlo

Dva úplně nahí muži

Pod taktovkou režiséra Filipa Renče se v Městském divadle Kladno představuje komedie,

v níž je spořádaná domácnost Catherine

a Alana Kramerových poněkud narušena faktem, že se vedle Alana probudil jeho úplně nahý společník.

Výstava

Josef Koudelka Ruiny

Nejnovější soubor ikony umělecké fotografie vystavuje do konce března pražské Uměleckoprůmyslové

museum. Snímky autor pořídil napříč

Evropou a Blízkým východem v letech 1991–2017 na více než dvou stovkách archeologických nalezišť.

Film na doma

Star Wars: Bludná banda

Pokud patříte k fanouškům sci-fi a Star Wars zvláště, neměla by vám uniknout nová série na Disney+. Čtveřice dětí, ztracená v galaxii Star Wars, v ní hledá svou domovskou planetu. Během toho narážejí na jednu prapodivnou bytost za druhou, a to často na velmi nebezpečných místech.

USA, 2024–2025, 5 h 19 min.

Recenze
50%

Dcera národa měla na víc

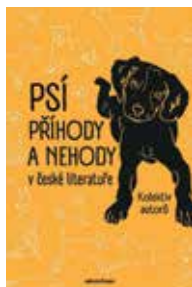
S pořádnou ambicí točil Ioni Canal+ svůj první český seriál Dcera národa. Od 8. ledna jej bude uvádět ČT1, která byla koproducentem. Velká očekávání je však bohužel třeba krotit.

V šestidílné sérii je pozornost upřena na osiřelou dceru Karla Havlíčka Borovského, jejíž osud si vezmou na starost čeští obrozenci – chtějí z ní vytvořit symbol něžnosti české kultury. Jenže vzpurná Zdeňka si nechce nechat život kočírovat, zvláště když se zamiluje. Sázka na Antonii Formanovou coby její představitelku byla stoprocentní, společně s parťačkou, taktéž skvělou Martinou Jindrovou ze seriálu vyčnívají. Působivá je též scénografie.

Jenže to ostatní kulhá. Tvůrci chtěli vyprávět moderně, ať už tím, že zazní současná hudba, nebo zasvítí moderní reflektory na bále. Jenže to, co mělo fungovat jako styl, se zploštilo do sporých nápadů a nepříliš promyšlené hry, které nepomáhá chatrný scénář ani to, že z toho všeho obrozenci vycházejí jako parta senilních hlupců. V tom je Dcera národa promarněnou šancí.

Kniha

Psí příhody a nehody

Kniha, která procestovala českou literaturu s heslem „Mluvíti stříbro, štěkat zlato!“ Psi si totiž našli cestu k řadě našich známých i méně známých spisovatelů – Karel Čapek vystihl život štěněte, Jaroslav Hašek zase osud nej-ošklivějšího psa na světě, komplikace venčení zábavně podal Ivan Kraus.

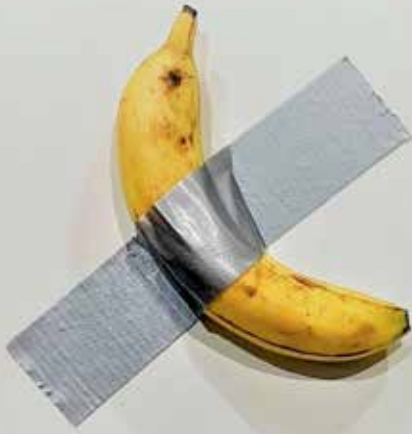
A také další autoři se snaží odhalit jádro pudla i jiná psí tajemství. Kniha je plná příběhů, v nichž se, často s velkou zábavou, lidské osudy proplétají s těmi zvířecími.

Hudba

Okná dokorán

Slovenská šansoniérka, hlas známý z desek Petra Hapky a Michala Horáčka, má nové album po deseti letech. Uhrančivý hlas Szidi Tobias se na něm spojil s texty Petra Lipovského, které měl schované ve skříni. Zpěvačka v nich našla slova lásky i prorocké předpovědi. Na desku se vešlo dvanáct písní, které se časově propojují a navazují na sebe.

Nejdražší a nejsdílenější banán na světě

Banán přilepený lepicí páskou ke zdi vzbudil rozruch už před pěti lety, kdy ho italský umělec Maurizio Cattelan „stvořil“. Ted' ovšem vzbudil pozdvižení ještě větší – prodal se za 150 milionů korun.

Čtyřiašedesátiletý Cattelan proslul neortodoxními díly a instalacemi, vytvořil třeba funkční toaletu z osmnácti-karátového zlata. A před pěti lety přišel s banánem páskou přilepeným ke zdi. Až nyní se ho ovšem rozhodl dát do aukce. A už s vyvolávací cenou si nedě-

lal servítky – byla na úrovni přes 19 milionů korun. Ovšem aukce, na které bylo možné přihazovat i v kryptoměnách, nabrala ob-rátky a nakonec se z díla radoval právě čínský obchodník s kryptoměnami Justin Sun.

Cena ve výši téměř 150 milionů korun, kterou byl ochoten za

banán dát, také obrázek Cattelanova díla vystřelila po sociálních sítích, kde se stal nejsdílenějším banánem všech dob! Sun kromě certifikátu pravosti dostal od autora i roli lepicí pásky a návod, jak dílo správně instalovat při výměně nového banánu za starý.

Třeštíková si dala detox

Jedinou fotku nechala před Vánocemi na svém instagramovém účtu spisovatelka Radka Třeštíková s tím, že „kvůli svému bezpečí a bezpečí svých dětí musí jeho prostředí na chvíli opustit“. Slíbila se však vrátit a ne-opomněla připomenout, že právě vydala novou knihu. Příspěvek i fotku pak také smazala.

To nej z Instagramu

Selena Gomez

Americké zpěvačce a herečce patří ruka se zasnubním prstenem. „Navždy

začíná nyní,“ napsala k fotce se šperkem, jehož hodnota se odha-duje až na milion dolarů.

Honza Dědek

Fotkou těhot-né partnerky Terezy Cibul-kové oznámil známý moderátor, že se na jaře stane poprvé

otcem. „Zachraňujeme populační krizi!“ napsal ke snímku.

Soutěž o voucher na film 200% vlk

Když 100% není dost, potřebujete hrdinu, který to dává na 200%. I kdyby to měl být malý růžový pudl. Bláznivá zá-bava pro celou rodinu je od 7. ledna k vidění v O₂ Videotéce, na YouTube Filmy, Apple TV a dalších online platformách. Na tři z vás čeká voucher na přehrání filmu zdarma na Apple TV. Stačí správně odpovědět na otázku.

Jak se jmenuje hlavní hrdinka seriálu Dcera národa?

- A Martina
- B Zdeňka
- C Jindra

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 17. ledna 2025.

INFINIT
SEN

VLAKEM DO TERMÁLNÍHO BAZÉNU A SAUNOVÉHO SVĚTA

- TERMÁLNÍ BAZÉN • 8 DRUHŮ SAUN
- SAUNOVÉ CEREMONIÁLY • RELAXAČNÍ ZÓNY
- FRESH BARY

Odvezeme vás do termálního bazénu a saunového světa shuttle busem z vlakového nádraží Senohraby, které leží na trase Praha hlavní nádraží - Benešov.

Shuttle bus jezdí pravidelně dle jízdního řádu mezi nádražím Senohraby a wellness InfiniSen.

www.sen.infini.cz/vlakem-do-wellness

- › Chybí vám v magazínu ČD pro vás více článků o vlacích?
- › Sledujete aktuální dění na tuzemské i zahraniční železnici?
- › Hledáte tipy na zajímavý výlet vlakem, při němž i cesta může být cíl?
- › Zajímáte se o historii železniční dopravy?

Máme pro vás tip

Roční předplatné časopisu Železničář za 500 Kč

Součástí předplatného jsou čtyři oboustranné plakáty s železniční tematikou. Objednat si můžete i výhodný balíček společně s magazínem ČD pro vás za 720 Kč, a získáte tak slevu přes 20 %. Předplatné lze objednat e-mailem na adrese info@cdprovas.cz, telefonicky na čísle **720 797 020** nebo na webových stránkách www.cdprovas.cz/predplatne.

ČD pro vás
a Železničář
720 Kč

ČD pro vás
360 Kč

Železničář
500 Kč

Robert Fulghum (*1937) – americký spisovatel, pastor, filozof, učitel:
Nejlepší lidské okamžiky bývají malých rozměrů, ... (dokončení v tajence).

POMŮCKA: AKOV, IKE, NATAL	SYN TROJSKÉHO KRÁLE PRIAMA	MILENEC (ZASTAR.)	KONEC TAJENKY	DRUH LAMY	AUTOR VINNETOUA	?	DATA	MLÁDĚ SKOTU	PŘEZDÍVKA EISENHOWERA	SYČENÁ VODA	NELÍTOSTNÉ	?	POUTNÍ KOSTEL VTÁBOŘE	NEVY- PLÁCHNOUT	STAROŘEK	KMENY (KNIŽNĚ)
BÝVALÁ AMERICKÁ LETECKÁ SPOLEČNOST						ÚTLAK						STŘEDOVĚKÝ ZBROJNOŠ				
DOMÁCKÝ AMÁLIE						OZDOBA (VÝTV.)						MODEL VOZU SEAT HORA NÍZKÝCH TATER				
ŠIKMÉ PLOŠINY						ZAČÁTEK TAJENKY										
						KATARZE										
DRUŽSTVO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH					ŘÍDÍCÍ TYČE VOZŮ JAPONSKÁ POTAPEČKA				EDÉMY SADA						ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROLY (ZKR.)	ZPRAVODA- SKÁ SLUŽBA USA
ELEKTRO- MAGNETICKÉ SPÍNAČE								POMOC BEZ CIZÍ ÚČASTI MLUVY								
?	POTÁČ (TEXTIL.)	OSAMOCENÍ VÝZVA					EVROPAN TMEL					ZTLOUST- NOUTI (ŘÍDCE)				
POPRAVČÍ				ODŘÍKAVÝ ČLOVĚK ŘEMESLNÍK								KVĚTINA				
PROTIKLAD					BIDLO NÁSEP											
STARATI SE																
PODDRUH ŠVESTKY						BALKÁNSKÁ DUTÁ MÍRA	PÍSEČNÝ PŘESVP	ŠESTEREČNÝ NEROST								
?	JINÝM ZPŮSOBEM (KNIŽNĚ)	ROZPOLO- ŽENÍ HRŮZNÝ PŘÍBĚH														
LOVECKÝ PES					DOMÁCÍ PTÁK DOUŠEK											
OPAK DNE				MINULÉHO ROKU VYROBENÉ Z TITANU												
ZAJIŠŤOVAT (PŘÍSTROJ)																
JAKÉ MNOŽSTVÍ						KRÁL ZVÍŘAT	KOZÁČKÝ VELITEL	GRAFICKÉ DÍLO								
ZRÝT DOKOLA					GIBBON BĚLORUKÝ HR. BAVLNĚNÁ TKANINA				?	VÝKVĚT	VLÁKNA Z LISTŮ AGÁVE	ČESKÝ PŘÁVNÍK	?	BÁJNÝ ČESKÝ KNIŽE	ŽÁRU- VZDORNÝ MATERIÁL	LETECKÁ JEDNOTKA
?	PÍSEMNOST	PÁNSKÉ OBLEKY BÝV. HUD. TV STANICE							VYSOKÁ KARTA				ŘÍMSKY 1550 RÝŽOVÁ LIHOVINA			
SMOTÁVAT									PROSEBNÁ MODLITBA ANGLICKÝ SÍŤ							
HRÁČ VKOŠÍKOVÉ						POMOCNÍK PŘI BOHO- SLUŽBĚ										
PATŘÍČÍ IVOVI						JMÉNO ZPĚVAČKY LANGEROVÉ						ÚTOK				
LESKLÁ TKANINA						JIHO- AFRICKÁ PROVINCIE						POKLADNA				

?

Soutěž o vouchery k nákupu na Sapelo.cz

Pošlete nám správně vylustěnou křížovku a tři z vás vyhrají voucher v hodnotě 1 000 Kč na nákup v e-shopu Sapelo.cz. Najdete tam kvalitní cestovní kufr a doplňky značky ROWEX i široký výběr outdoorového a stylového oblečení značek HÖHENHORN nebo GEOGRAPHICAL NORWAY.

Svou odpověď zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 17. ledna 2025.

Citát z minulého čísla:

Nejtěžší zkouškou lidské statečnosti je, když člověk zůstane sám.

Randící jeptiška na hradu Krupka

**Krušnohorské město Krupka má svůj hrad, přesněji řečeno zříceninu.
Je z ní krásný výhled a dá se tam posedět v klidu na lavičce.
Kochal se zde i německý básník Goethe, kterého tu připomíná pomník.
Kdoví, zda slyšel zdejší bláznivou pověst o randící jeptišce.**

Text: Martin Karlík

Ve starobylém městečku Krupka, které leží nedaleko Teplic, narazíme především na pověsti spojené s hornickým prostředím. Například jeden chudý mladík potkal permoníka, který mu slíbil slušné bohatství. Dal si ale podmínku, že hoch nesmí nikomu vyzradit, odkud jeho blahobyt pochází. Mladík to slíbil, jenže to dlouho nevydržel. Když se jednoho dne opil, vyzradil kamarádům, že za své nadstandardní příjmy vděčí permoníkovi. Tím ale porušil slib a o všechno bohatství přišel. Tato pověst má možná reálný základ. Pokud horník našel nějakou dobrou žílu, mohl si vydělat pěkné peníze. A vydělával do doby, než ostatním prozradil, kde ta žíla je.

Nepovolená láska

První písemný doklad o existenci hradu Krupka máme z roku 1330, kdy ho král Jan Lucemburský udělil v léno, tedy dnešními slovy do jakéhosi nájmu, Těmovi z Koldic. A právě tento rytíř je hlavní postavou v další pověsti. Ta je sice hezká na poslech, ale jen když o ní nepřemýšlíte, protože takto ujetou pověst jsme nikde jinde nezaznamenali.

Rytíř z Koldic měl krásnou dceru Sabinu a ta se zamilovala. Jenže ona byla šlechtična a její vyvolený obyčejný mladík. A tak bylo jasné, že tatínek nikdy nesvolí ke sňatku. Krásná Sabina se proto rozhodla chodit na schůzky v přestrojení – za jep-

„O jeptišce, která si
dává dostaveníčka
s mladým fešákem,
si brzy povídalo
celé město.“

tišku. Tady pověst začíná trochu drhnout. Kdyby se převlékla za obyčejnou ženu z města, tak by si jí nikdo možná nevšiml, ale jeptiška už tak nenápadná nebyla. Za druhé, když se chcete se svým milým někde objímat nebo snad i líbat, tak asi nevolíte převlek za příslušnici církevního řádu.

Ale pověst pokračuje. O jeptišce, která si dává dostaveníčka s mladým fešákem, si brzy povídalo celé město. A tak se o tom dozvěděl i její otec a hned mu bylo jasné, že jde o jeho dceru. Pro tu už měl dávno vybraného jiného ženicha. A tak si vymyslel lest. Toho ženicha, kterého vybral pro svou dceru, poslal v převlečení za jeptišku místo Sabiny na schůzku se zamilovaným mladíkem! Nápadník za sebou táhl velký meč, možná proto Sabiny milý poznal, že na rande přišel někdo jiný, kdo mu chce ublížit. A tak ze schůzky raději utekl.

Čekání na přízrak

Pokud se domníváte, že vzal svou milou a uprchl s ní někam daleko, budete zklamaní. On i s koněm skočil dolů ze skály. Ta se dnes jmenuje Mrtvý nebo také Umrličí kámen. Sabina přišla za trest do kláštera, kde zanedlouho umřela žalem. Po smrti se začala objevovat jako přízrak na Krupce. A tak jsme se s ní rozhodli potkat.

Jednou večer jsme přijeli na hrad a sedli si na schody k věži. Sabina se tady prý objevuje jen jednou za sto let, když je výročí její smrti. Kdysi na hradě býval náhrobek jedné Sabiny. Byla to hradní paní, která je historicky doložená. Zemřela v roce 1518. Ale jestli se tady zjevuje? Nebudeme vás napínat, za celou noc žádný přízrak nepřišel.

Z úřadu hospoda

Nakonec jsme celou záhadu možná rozluštili. Nahoře na hradě stojí jeden zděný dům. Nechali ho postavit Šternberkové jako horní úřad. Ten měl dozor nad horníky a dolů. V 19. století se z něho stala hospoda. A když si člověk dá pár piv a pak prochází potměnou zříceninou, kde se mihotají světla z pouličního osvětlení z podhradí, tak se mu nějaký ten démon možná zjeví. □

Kdo ještě straší na Krupce?

Kromě krásné Sabiny, která se měla převlékat za jeptišku kvůli milostným dobrodružstvím, podle pověstí straší na hradu Krupka i páni z Lužice a Míšně. Kousek odtud se totiž 16. června 1426 konala známá bitva u Ústí nad Labem, ve které zvítězili husité. Duše pobitých šlechticů tu prý občas bloudí a hledají klid. Ale ani ty se nám během noční návštěvy hradu nezjevily. Nehledě na duše jejich vojáků, kterých v bitvě zemřelo minimálně několik stovek.

www.prima-fresh.cz

www.marekkucera.com

Sladké retro

Dnes už máme v obchodních centrech plno sladkých dobrot z celého světa. Neměli bychom ale kvůli nim zapomínat na dezerty a dortíčky, které zdobily české cukrárny i před desítkami let. Co se týče chuti, určitě obstojí!

Odpalované věnečky

Mají jemné a hebké odpalované těsto, které se prosadilo v mnoha zemích. Třeba ve Francii jako banánky či bochánky zvané profiteroles.

NA 15–20 KOUSKŮ

PŘÍPRAVA:
DO 60 MINUT

Ingredience

- 50 g rostlinného oleje (asi 5 lžic)
- 150 ml vody
- špetka soli
- 125 g hladké mouky
- 3 vejce
- moučkový cukr na poprášení

Postup

1. Do většího hrnce vlijte olej a vodu a uveďte je do varu. Jakmile se na hladině začnou objevovat bublinky, vsypte mouku a sůl – utvoří se hrouda připomínající knedlík.
2. Plotnu nevypínejte a hmotu vařečkou v hrnci převálujte tak, aby se začala odtahovat ode stěn hrnce a jakoby se přichytával na dno. Jakmile je hmota homogenní, hrnec odstavte.
3. Do těsta zapracujte vejce, nejlépe jedno po druhém, a vždy je dobře zatřete. Těsto nechte vychladnout.

4. Troubu předehřejte na 180 °C. Vychladlé těsto přesuňte do sáčku s hubičkou (nebo do silnějšího plastového, kterému odstříhnete roh) a jeho pomocí stříkejte na plech úhledné věnečky. Pečte je zhruba 35 minut a troubu během pečení rozhodně neotvírejte! Upečené věnečky nechte dobře vychladnout, pak je rozkrojte a naplňte, například pudinkovým krémem. Recept na něj najdete u žlutkových řezů. Hotové věnečky lehce poprašte moučkovým cukrem.

Žloutkové řezy

Původní žloutkový krém se dnes běžně nahrazuje vanilkovým pudinkem. Například v Bratislavě a Budapešti „krémeše“ stále milují.

4–6 PORCÍ
PŘÍPRAVA:
DO 60 MINUT
+ CHLADNUTÍ

Ingredience

- 500 g listového těsta, nejlépe rozváleného na pláty
- KRÉM
- 600 ml mléka
 - 2 sáčky vanilkového cukru
 - 2 sáčky vanilkového pudinku
 - 200 g změkklého másla
 - 80 g moučkového cukru
- POLEVA A DOKONČENÍ
- 100 g moučkového cukru
 - 2 lžice citronové šťávy
 - 1 lžice rumu
 - 4 lžice pikantního džemu (rybízového nebo brusinkového)

Postup

1. Troubu předehřejte na 200 °C a plech vypláchněte studenou vodou, těsto bude lépe listovat. Moučník můžete připravit ze dvou plátů 20 x 30 cm nebo ze čtyř, v tom případě si nakrájejte 4 pruhy o rozměrech 10 x 30 cm. Položte je na plech a upečte dozlatova, trvá to asi 20 minut. Nechte je vychladnout na plechu.

2. Podle návodu na obalu uvařte z mléka, vanilkového cukru a pudinku krém, který vyšlehejte dohladka, až zchladne. Pak do něj postupně zašlehejte kousky změkklého másla a cukr.

3. Polovinu plátů potřete krémem a zakryjte zbylým plátem/pláty. Sestavu zatížte prkýnkem a dejte na 2 hodiny do ledničky.

4. Na polevu utřete přesátý moučkový cukr s horkou vodou, citronovou šťávou a rumem na hladkou kašičku. Pláty potřete nejprve džemem a pak polevou, nechte ji ztuhnout a pak nakrájejte na řezy.

**Soutěžit
můžete na**
www.cdprovas.cz

Na webových stránkách vyplňte příslušný formulář a své odpovědi zadávejte do **17. ledna 2025**. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu. Tři výherce odměníme poukázkami do obchodní sítě PONT v hodnotě 1 000 Kč.

1 Koho hraje Marek Lambora v nové pohádce Zlatovláška?

- A Šimona
- B Štěpána
- C Jiříka

2 Na kterém historickém území se nachází nádraží Harrachov?

- A v Čechách
- B na Moravě
- C ve Slezsku

3 Kolik výpůjček ČD Bike bylo evidováno od ledna do října 2024?

- A 1 364
- B 1 043
- C 6 651

4 Kdy byla dokončena elektrizace trati Praha – Berlín?

- A v roce 1980
- B v roce 1987
- C v roce 2006

5 Co lze sbírat ve věrnostním programu Českých drah?

- A ČD Money
- B ČD Jízdenky
- C ČD Body

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíc zaujal?

Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – Hell's Kitchen
- 2 – v Adršpašských skalách
- 3 – 15. prosince 2024
- 4 – kulajda
- 5 – Big Boy

pont to go

ČD České dráhy
Moderně a spolehlivě

Prosincové soutěže

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o voucher na film Princezna na hrášku

Kdo napsal klasickou pohádku Princezna na hrášku?

A Hans Christian Andersen

Soutěž o betlém

Co je typické pro české lidové betlémy?

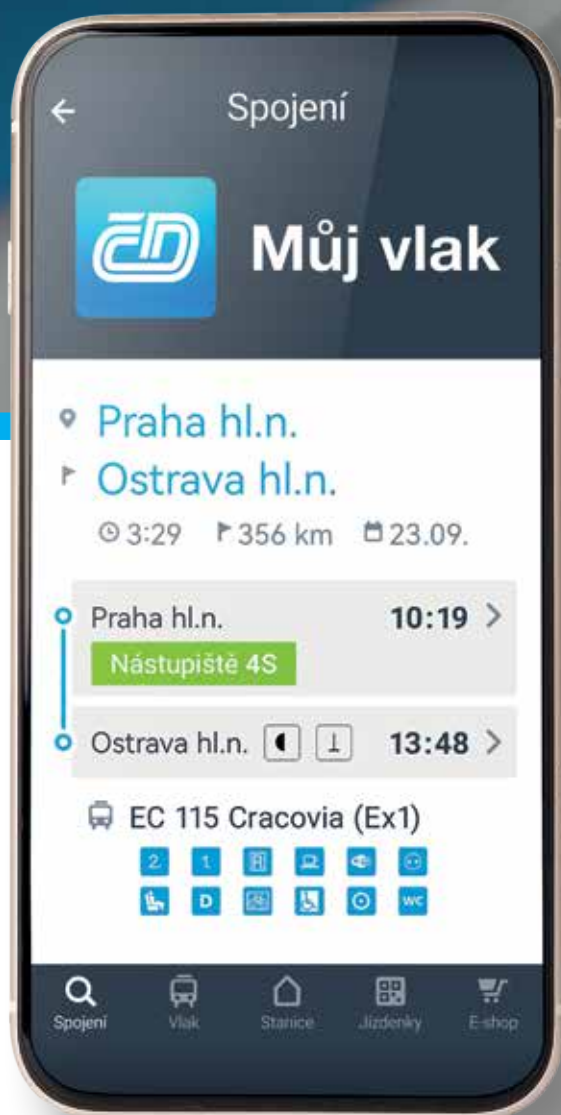
A Veselé pojetí a hodně darovníků

Soutěž o voucher do restaurace Farina

Tajenka zní:

... lidské statečnosti je, když člověk zůstane sám.

Jaké nástupiště?

Odkud to jede, ukáže
apka Můj vlak.

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/mujvlak

České dráhy
Moderně a spolehlivě

PF 2025

**Příjemný start
do nového roku Vám přeje
České dráhy**

Ústý namaloval Pavel Hájhal, malíř s tělesným postižením.
© Nakladatelství UMÚN

P. Hájhal